

Balotaszállás Község Polgármesterétől

6412 Balotaszállás, Ady Endre u.26.

Telefon / fax: 77 / 442 – 098 ; 542-000

E-mail: polgarmester@balotaszallas.hu

ELŐTERJESZTÉS

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2022. június 29. napján tartandó ülésére

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023 áttekintése

Tisztelt Képviselő-testület!

A képviselő-testület Balotaszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013. és 2018. évben elfogadta. Utolsó felülvizsgálat 2020. évben volt.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

Két év eltelt, ezért szükséges a programot áttekinteni és, ha szükséges felülvizsgálni.

2023. évben fog letelni az öt év, tehát a következő évben egy teljesen új programot kell készíteni.

A fentiek alapján javaslom, hogy a Képviselő-testület a határozat-tervezetben foglaltak szerint döntsön.

Határozati javaslat

...../2022. (VI.29.) KT.

Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Balotaszállás Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintette és a melléklet szerinti tartalommal változatlan formában elfogadja.

Felelős: Huszta István polgármester

Határidő: 2022. június 30.

Határozatról értesül:

1./ Huszta István polgármester

2./ Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

Dél-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.

3./ Csáki Zsuzsanna szociális ügyintéző

3./ Irattár

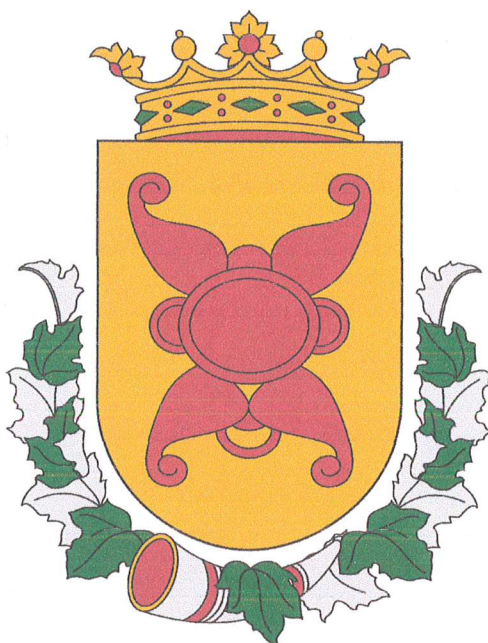
Balotaszállás, 2022. június 29.

Huszta István
polgármester

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BALOTASZÁLLÁS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	7
Értékeink, küldetésünk.....	14
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	17
1. Jogszabályi háttér bemutatása	17
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	51
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	75
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	80
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	82
. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
3. Megvalósítás	86
A megvalósítás előkészítése	86
A megvalósítás folyamata.....	86
Monitoring és visszacsatolás	86
Nyilvánosság	87
Érvényesülés, módosítás.....	88
4. Elfogadás módja és dátuma	89

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt komplex problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangjára.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó (állami) központi és önkormányzati, nemzeti önkormányzati, és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- **mélyszegénységben élők**, (Általános értelemben mélyszegénynek az átlagostól lényegesen alacsonyabb életszínvonalon élő embereket tartják).
- **romák**, (Általános értelemben Romának (cigánynak) azokat az embereket tartják, akiknek megjelenése és vagy kifejezés-kultúrája sajátos jelleget hordoz).
- **gyermek**ek, (Gyermekeknek általában a kiskorú természetes személyeket nevezik.)
- **nők**, (Általános értelemben nőknek a reprodukciós szempontból nőnek minősülő embereket tekintik).
- **idősek**, (Általában idősnek a nyugdíjas korú embereket tekintik).
- **fogyatékkal élők** (Általában fogyatékkal élőknek a mozgás, - látás, - hallás, - és értelmi problémákkal küzdő embereket tartják).

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség értelmezési kerete

Egyelő bánásmód és esélyegyenlőségi szempontból azért különböztetünk meg embereket, embercsoportokat, hogy érdekeiket védjük, közöttük az egyenlőtlenségeket csökkentsük.

Fogalmak:

Diszkrimináción negatív értelmű megkülönböztetést értünk. Az esélyegyenlőség biztosítását pozitív értelműnek tartjuk, ezért pozitív diszkriminációnak is hívjuk.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség az igazságosság relációjában értelmezhető.

Az egyenlő bánásmód akkor igazságos, ha egyenlőket kezel egyenlően. Ha nem egyenlőket kezel egyenlően, akkor az igazságtalan helyzetet nem számolja fel, tehát igazságtalan.

A (negatív) diszkrimináció generális (nemzetközi, regionális, állami) szinten tiltott, kivéte lt „magasabb érdekből” tehetnek államok, az állam, és magánszemélyek.

Az esélyegyenlőség érdekében tett cselekmények generálisan engedélyezettek, korlátozzuk diszkriminációs tilalom, nemzetközi szerződések, Alaptörvény vagy jogszabály lehet.¹

Mélyszegénységben élők (Jövedelmi szegénynek azokat tekintjük, akiknek jövedelme nem éri el a mediánjövedelmek (306 500 Ft) 60%-át.(183 900 Ft).² Mélyszegénységben élőknek azokat tekinthetjük, akiknek jövedelme nem éri el a középjövedelmek 40%-át (122 600 Ft).

A mélyszegénység fogalom azonban bővebb, mint a jövedelmi szegénység.

Romák (A magyarországi romák a cigányság részét képezik, a jogirodalom a roma megnevezést a cigány megnevezéshez tapadó negatív sztereotípiák miatt használja).

Gyermekek³

Gyermek az a fiatalokú személy, aki tizenharmadik évét nem töltötte be. Fiatal felnőtt az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be.

Hátrányos helyzetű⁴ az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

¹ Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet.

² <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv/hazteletszinv.pdf> Letöltés 2018.04. 26.

³ 1997. évi XXXI. törvény 5. §.

⁴ 1997. évi XXXI. törvény 67. §. A (1)

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzetű munkavállaló.⁵ Hátrányos helyzetű munkavállaló az, akinek a munkaerő-piacra belépéshez segítségre van szüksége, illetve az alábbi kategóriák közül egybe beletartozik:

- minden olyan személy, aki 25 év alatti, vagy a tanulmányai nappali tagozaton történő elvégzését követő két éven belül van, és aki korábban nem szerzett első rendszeresen fizetett munkát;
- minden olyan migráns munkavállaló, aki a Közösségben mozog, vagy a Közösség területén tartózkodik, vagy a Közösség területén lakóhellyel rendelkezik a munkába állás érdekében;
- minden olyan személy, aki valamely tagállamban etnikai kisebbség tagja, és aki a nyelvi, szakképzési vagy munkatapasztalat profiljának fejlesztését követeli meg, hogy javítsa a stabil foglalkoztatáshoz való hozzáférés lehetőségeit;
- minden olyan személy, aki a munka világába kíván belépni vagy újra belépni, és aki legalább két éven át távol volt a munkából és az oktatásból, mert onnan elbocsátották, vagy családi életüket azzal összeegyeztetni nem tudták;
- minden olyan személy, aki egyedül él gyermekkor után vagy gyermek;
- bármely olyan személy, aki nem rendelkezik közép, vagy felsőfokú végzettséggel vagy annak megfelelővel, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- minden olyan személy, aki 50 évesnél idősebb, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- bármely hosszú távú munkanélküli, azaz bármely olyan személy, aki a megelőző 16 hónapból 12-ben munkanélküli volt, vagy 25 év alattiak esetében a megelőző 8 hónapból 6-ban;
- minden olyan személy, akit a nemzeti jognak megfelelően szenvedélybetegnek ismertek el;
- minden olyan személy, aki a szabadságvesztés vagy más büntetőjogi intézkedés kezdete óta nem szerzett rendszeresen fizetett munkát;
- minden NUTS II-es földrajzi területen élő nő, ahol az átlagos munkanélküliség legalább kétnaptári éven át meghaladta a közösségi átlag 100% -át, és amely területen az elmúlt három naptári évből kettőben a női munkanélküliségi ráta meghaladta a férfi munkanélküliségi ráta 150% -át; (NUTS II-es földrajzi területen a lakosság száma 800 ezer és 3 millió fő között van)

Nők (Nőknek reprodukciós szempontból nőknek minősülő, valamint nem-választó embereket tekintünk, akik a nemüket ruházat, megjelenés vagy testmódosítással választják, beleértve a többszöri sebészeti beavatkozást is. A nők nem tartoznak transzszexuális, transzvesztita, kereszt-dresszív, androgyne, poligender, genderqueer, agender, nem-változatba, vagy bármely más nem női nemi identitásba és nemi kifejezésbe, és a férfiak közé.)⁶

Idősek (átmenet kora: 45/50 – 55/60 év, idősödés: 60 – 75 év, idős kor: 75 – 90 év, aggkor: 90 – 100 év, 100 év felett: matuzsálemi kor.)⁷ Esélyegyenlőségi szempontból már a 40 év felettieket is időseknek, munkaerő-piaci diszkriminációval veszélyeztetett korúaknak tartjuk. Hátrányos helyzetűek lehetnek, a kötelező nyugdíjazással sújtott munkavállalók is.)

Fogyatékkal élők (Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszicho-szociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.)⁸

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt, (...) tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.⁹

⁵ Commission Regulation (EC) No 2204/2002 of 5 December 2002 on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to State aid for employment Article 2. (f)

⁶ Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

⁷ Gerontológia előadás, Dr. Bajusz Klára egyetemi docens PTE FEEK, 2015

⁸ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4 §.

⁹ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvtv) 8. §

Elkövetési alakzatai: **zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás, valamint a felsoroltakra adott utasítás.**

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, melynek célja vagy hatása valamely fent említett tulajdonsággal rendelkező személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.¹⁰

Jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától jogellenesen elkülönít.¹¹

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.¹²

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.¹³

Rendelkezés alatt magatartást, intézkedést, feltételt, mulasztást, utasítást, gyakorlatot értünk. Alapvető különbség a két „megkülönböztetés” között, hogy míg a közvetlen hátrányos megkülönböztetés szándékosan történik, a közvetett hátrányos megkülönböztetésnek a szándékosság nem feltétele. Míg a közvetlen diszkriminációnak nem feltétele az eredmény bekövetkezése, addig a közvetett diszkrimináció az eredményre való tekintettel állapítható meg. Az európai joggyakorlat az eredmény bekövetkezését nem feltétlenül követeli meg.¹⁴

Kivételek az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása alól:

A nem egyenlő bánásmód jogellenes, míg az igazolt nem egyenlő bánásmód jogszerű, mert jogszabályba van foglalva. Igazolt nem egyenlő bánásmód esetén magasabb érdek „felülírja” az egyenlő bánásmód követelményét. Az Ebktv. szerint: „Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik **alapvető jog** érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben **tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.**”¹⁵

Faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, alapján történő megkülönböztetés esetében nincs mérlegelésnek helye, (alapjog érvényesülésére, vagy ésszerű indokra hivatkozásnak).¹⁶

Igazolt lehet a nem egyenlő bánásmód az Emberi Jogok Európai Egyezménye alapján, ha „egy demokratikus társadalomban a **nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.** Igazolt lehet tehát nemzetbiztonsági cselekmények esetén, különösen bármely törvényi, vagy a **Tanács elrendelése esetén, a miniszter által elfogadott bármely eszköz alapján, illetve hogy eleget tegyen a miniszter által előírt rendelkezésnek.** Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a megkülönböztetés, a kirekesztés vagy az **adott munkához kapcsolódó, a benne rejlő követelményeken alapuló preferencia sem, illetve a munkaviszonyokban sem, ha az a munka jellege miatt kikerülhetetlen.** A „kikerülhetetlen” ok lehet jogi jellegű vagy tényleges ok. A Tanács irányelve szerint „Nagyon korlátozott körülmények között igazolható az eltérő bánásmód, ha a valláshoz, meggyőződés-

¹⁰ Ebktv 10 § (1)

¹¹ Ebktv 10 § (2)

¹² Ebktv 10 § (3)

¹³ Ebktv 9. §

¹⁴ Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

¹⁵ Ebktv. 7§ (2) a, b.

¹⁶ Ebktv. 7§ (3)

hez, fogyatékosághoz, korhoz vagy szexuális irányultsághoz kapcsolódó jellemző valódi és meghatározó alkalmazási feltételt eredményez, amikor a cél jogos és az alkalmazási feltétel arányos.”¹⁷

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák.¹⁸

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésnek megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értéként építve alakít ki befogadó környezetet.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Balotaszállás Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait,¹⁹ valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

¹⁷ A Tanács 2000. november 27-i 2000/78/EK Irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (23)

¹⁸ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

¹⁹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Balotaszállás község Kiskunhalastól délre 11 km-re található. Vasúton a Kiskunhalas - Kelebia vonalon, közúton az 53-as főútról leágazó bekötőúton érhető el. A táj felszíne hullámos síkság, talaja jórészt futóhomok. A felszín alatt termálvizet, kőolajat, földgázt találtak. Utóbbiak kitermelése jelenleg is folyik, a termálvíz még hasznosításra vár.

Több ezer éve lakott ez a vidék. A messze Iránból származó szarmaták itt találtak maguknak végleges hazát. A környezet átalakította, képére formálta őket, akárcsak az utánuk jövő ázsiai lovas avárokat, és magyar honfoglalókat. A mai területen Botond vezér telepedett le népével, innen vezette hadjáratait Bizánc ellen amit az itt talált bizánci fémpenzek, fazekas edények és aranydísz tárgyak bizonyítanak. A honfoglalás kori falut tatárjárás pusztította el, a vidék teljesen lakatlanná vált. A kiirtott, elmenekült magyarság helyére IV. Béla király félnomád, pogány kunokat telepített, ez a terület Baltha kun kapitány birtoka lett. A kunok nehezen alkalmazkodtak a keresztény, földművelő magyarság életviszonyaihoz, állandósultak a határviták.

Később a terület Hunyadi birtok, majd 1464-ben Mátyás király Pongrácz Jánosnak adományozta. 1476-tól annak fiáé, majd a birtok visszaszállt a királyra. Az 1493-ban, a kun szállások határainak és tulajdonjogainak tisztázására kiadott királyi oklevélben található először Baltha-szállása neve. 1519-ben Török Endre kapta meg, 1550-től török kézre került. 1566-ban II. Szulejmán csapatai felperzselték a falut, a lakosság elpusztult, elmenekült.

A török uralom alatt a magyarság létalapja a rideg pásztorkodás. Az alföldi városok hatalmasra nőtt jószágállományukat a néptelenné vált pusztákon legeltették. 1699-ben az akkori tulajdonosa Balota pusztát az azokon addig is legeltető Halas városnak adta el. Balota, Füzes, Göbolyjárás, Alsószállás puszták a XIX. század közepén népesültek be, váltak jellegzetes tanyás településsé. A terület lakóinak nagy része betelepülő, főleg Csongrád megye különböző területeiről érkeztek. A nyilvános iskolahálózat 1894-1939 között épült ki Felsőbalotán, Felsőgöbolyjárás, Alsóbalotán, Alsógöbolyjárás.

1952. január 1-én alakult önálló község a halasi Alsószállás, Balota, Göbolyjárás és Füzes puszták egy részéből Göbolyjárás néven. A lakosok száma 3600 fő volt, 899 portán. A község helyét, kialakulását a vasútvonal és az állomás helye meghatározta.

1945 előtt a lakosság főleg szőlő- és gyümölcsstermelésből élt. Jelentős volt a szarvasmarha-, juh-, majd beindult a baromfi- és sertésenyésztés, az erdőgazdálkodás is fejlődésnek indult. Az 1948-1967 közötti időszakban tsz-ek alakultak, egyesültek és váltak szét, a község lakosságának 85 %-át tömörítve.

A római katolikus templomot a történelmi egyházak közösen használják. Az ezredforduló tiszteletére felújított harangláb a templomkertben került felállításra. Az I. világháborúban elesett hősök emléket őrző márványtábla a község központi parkjában álló emlékműnél került végső elhelyezésre. A község a honfoglalást követő korból származó számos templomhelyeit emlékoszloppal jelölte meg a Millennium tiszteletére. Négy emlékoszlop került felállításra Balotaszállás, Ruzsa, Pusztamérges Öttömös települések közös találkozásánál – a Négyeshatárnál. A kopjafákra faragott címerek emléket állítanak a múltnak és üzennek a jövőnek: a négyeshatár nem pusztul tovább, immár nem a falvakat elválasztó, hanem összekötő közös pont. Jelképezi a történelmi folyamatosságot és a lakosság élni akarását.

A község címerén a balotaszállási honfoglalás kori sírlelet – egy aranyozott ezüst női lószerszám szíjvég – díszítő eleme került fő motívumként bemutatásra, anyagának patinázott színében. Az arany-, valamint az Alföld aranysárga homokját mutatja a címerpajzs színe. A településnek Halas-hoz való évszázados kötődését jelképezi a halasi címer koronájának szerepeltetése. A község határában található védett szürkenyár rezervátum levélkoszorúként, a pajzsot alulról szegélyezve jelenik meg. A községgé alakulás időpontjában Göbolyjárás néven ismert település neve mutatja, hogy hosszú ideje a szarvasmarha a legfontosabb haszonállat, erre utal a levélkoszorúba befűtött pásztorkürt.

A létrejött két nagy tsz közül az Aranyhomok a '70-es években már pecsenyebárányokat exportált Olaszországba, de őszi árpa, burgonyatermesztése is jelentőssé vált. 1990-ben a Kossuth Tsz Vagyongkezelő Szövetkezetté alakult, az Aranyhomok jogutód nélkül megszűnt. A Kiskunhalasi ÁG balotaszállási részlege 1989-ig működött a településen, főleg a borászat területén.

A község lakosságának megélhetése zömmel mai is a mezőgazdasághoz kötődik.

A hagyományos növény és állattenyésztés mellett szőlő-gyümölcsstermesztés, kertészei kultúrák termesztése folyik. A működő gazdasági társaságok brojlercsirke előállításával, víziszárnyas törzsbarmfi neveléssel, keltetéssel, utóneveléssel, műanyag- és papírfeldolgozó tevékenységgel, mezőgazdasági, élelmiszeripari, kereskedelmi és szolgáltató tevékenységgel foglalkoznak, biztosítva ezzel a helyi lakosság foglalkoztatását.

Jelenleg a település közigazgatási területén 14 részvénytársaság működik. Ezek közül jelentősebb a MOL Nyrt.; KEFAG Zrt. és a COOP-HALAS Zrt. Ezen kívül még 39 korlátolt felelősségű társaság és 7 betéti társaság működik. Ezek közül jelentősebb a ROLLÓ Kft, Lado-Rec Kft., Delcuadra Kft., Veltelini Kft., Canard-Top Kft. Saját bevételeink számottevő részét az iparüzési adó képezi.

A községben a Takarékbank Zrt nyújt pénzügyi szolgáltatásokat.

A belterületi utak szilárd burkolattal ellátottak. A belterületi lakások száma 434db, a külterületi lakás- és üdülés céljára használt ingatlanok száma 295 db. Az alapközművek közül még hiányzik a zárt szennyvízcsatorna. A kábeltévé hálózat kiépült. Az 1997-ben megépített földgáz-hálózatba minden belterületi ingatlant bekötöttek.

A településen a szilárd kommunális hulladékkezelés megoldott. A község csatlakozott a Felső-Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft.-hez (jelenleg FBHNP Kft)– többségi önkormányzati tulajdonnal rendelkező hulladékkezelő társuláshoz – amely 2003-tól zárt hulladékgyűjtő edényzetben végzi a szervezett szemétszállítást.

Közterületei a tájba, környezetbe illően fásított, parkosított. A község általános rendezési tervvel rendelkezik. Új építési övezetben kettő új utcában kialakított közművesített építési telkekkel rendelkezik. Kidolgozott terület és gazdaságfejlesztési koncepció tervei között szerepel a település szilárd és folyékony hulladékának térségi kezelése, valamint a területen található nagyreményekre jogosító geotermális energia hasznosítása.

A község óvodájában 45 gyermeket gondoznak, általános iskolájában 107 diák tanul.

A művelődési ház a 60-as évektől működik, könyvtárában tízezer kötet áll az olvasók rendelkezésére, mely megújult környezetben várja olvasóit. 2011 augusztusa óta pályázat keretében megvalósult Integrált szolgáltató és Közösségi Tér működik az intézményben.

A településen Polgárőr Egyesület, Balotai Civilekért Alapítvány, Nyugdíjas Klub és Ifjúsági Klub működik.

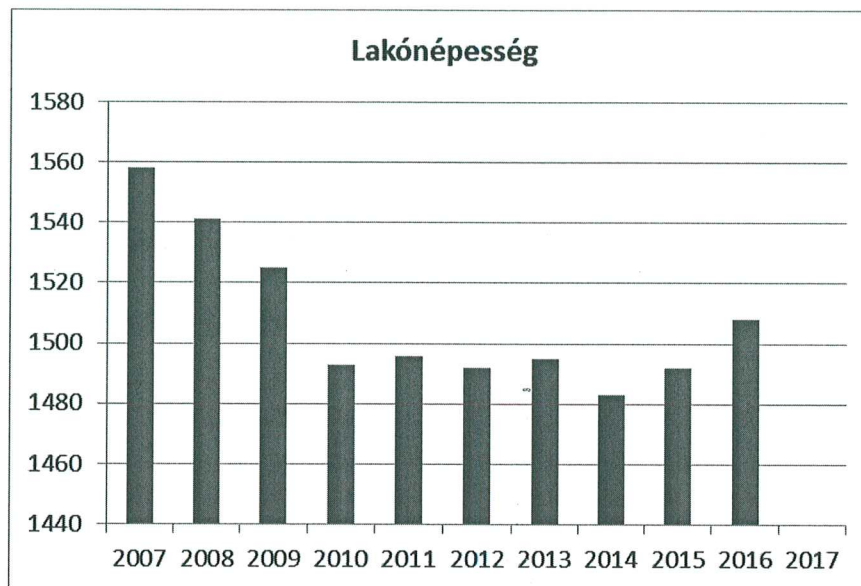
A település demográfiai adatainak bemutatása:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1558	
2008	1541	99%
2009	1525	99%
2010	1493	98%
2011	1496	100%
2012	1492	100%

2013	1495	100%
2014	1483	99%
2015	1492	101%
2016	1508	101%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

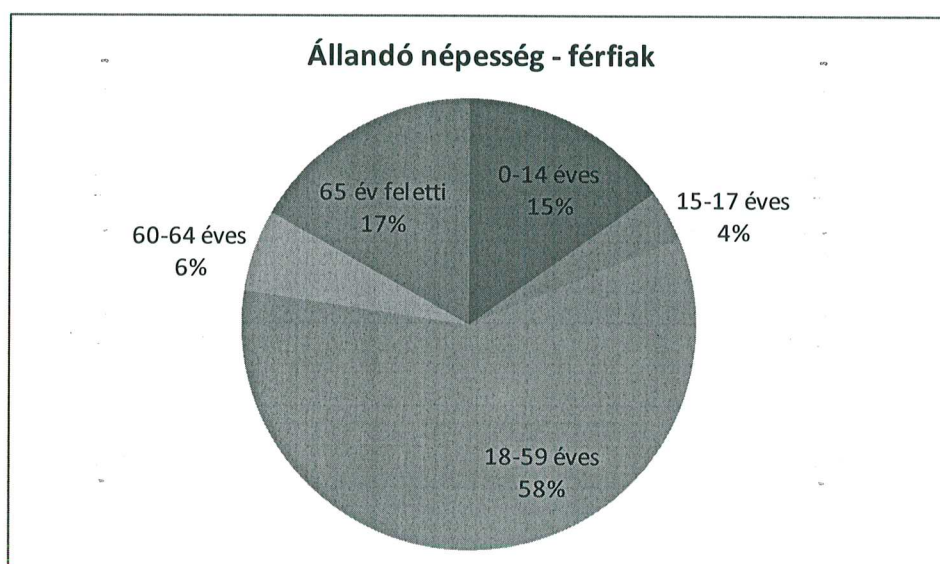
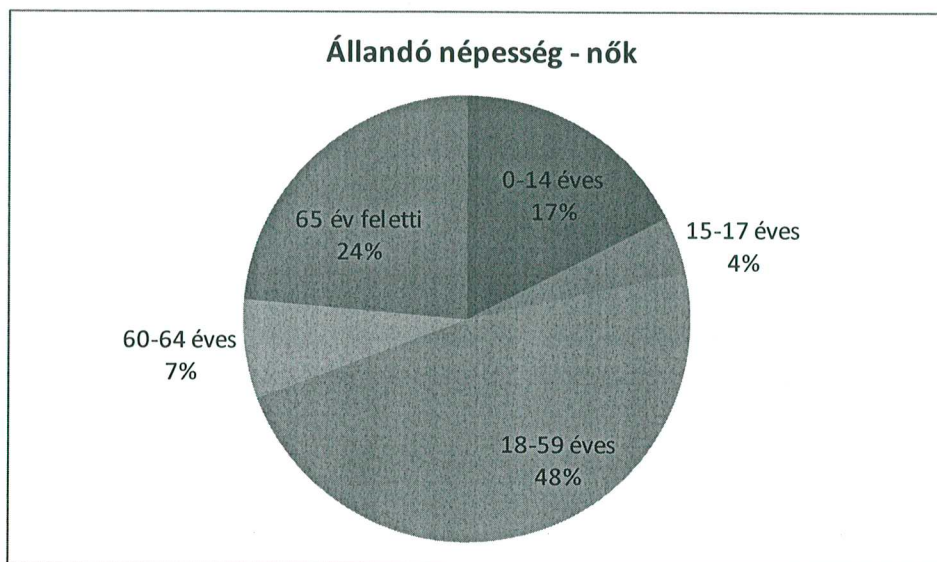
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagramból látható, hogy a település lakónépessége folyamatosan csökkent 2010-ig, majd 2011-ben emelkedett, visszatért és megmaradt a 2009-es szinten, 2015. évtől emelkedett. Ez jó jel, hiszen a lakónépesség alakulása nagymértékben befolyásolja a település sorsának alakulását, az iskola, óvoda kihasználtságát, s ezáltal fenntarthatóságát, valamint a jövőt jelentő fiatal generáció településen tartását.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő			0	#####	#####
0-2 évesek					
0-14 éves	133	113	246	54%	46%
15-17 éves	32	28	60	53%	47%
18-59 éves	363	441	804	45%	55%
60-64 éves	55	44	99	56%	44%
65 év feletti	180	126	306	59%	41%

Forrás: TeIR, KSH Tstar (2016)

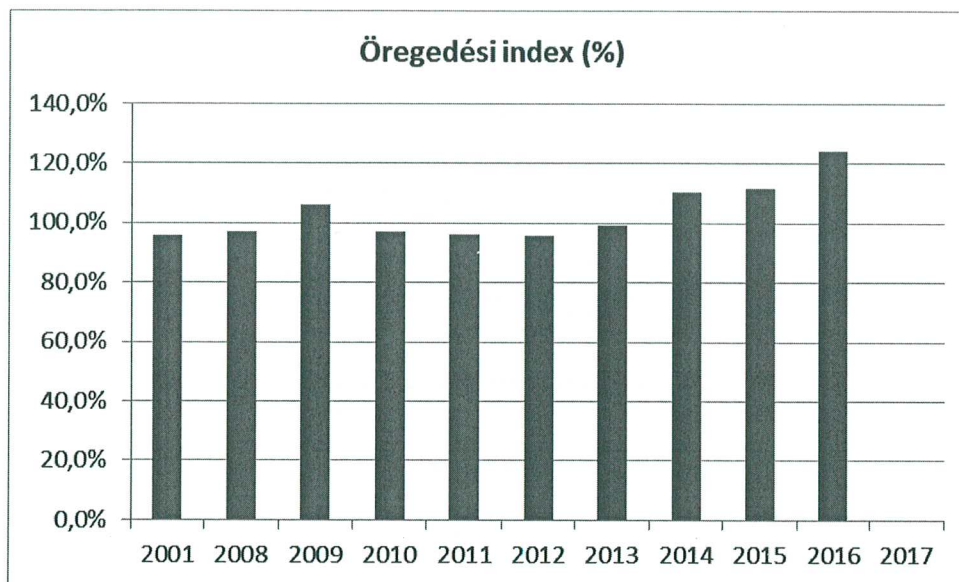
Forrás: TeIR, KSH Tstar (2016)

A két diagramból jól látható, hogy a településen a nők és férfiak aránya elég kiegyenlített. A 65 éven felüli lakosság körében tapasztalható, hogy a nők aránya, átlagéletkora magasabb, ez a tendencia országosan is megfigyelhető. A népességi adatokból látszik, hogy ebben a korosztályban válik érzékelhetővé a társvesztés és ezzel egy időben az elmagányosodás, izoláció, melyre a településnek nagy figyelmet kell fordítani.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2009	258	243	106,2%
2010	251	258	97,3%
2011	262	272	96,3%
2012	265	277	95,7%
2013	275	277	99,3%
2014	279	253	110,3%
2015	287	257	111,7%
2016	306	246	124,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

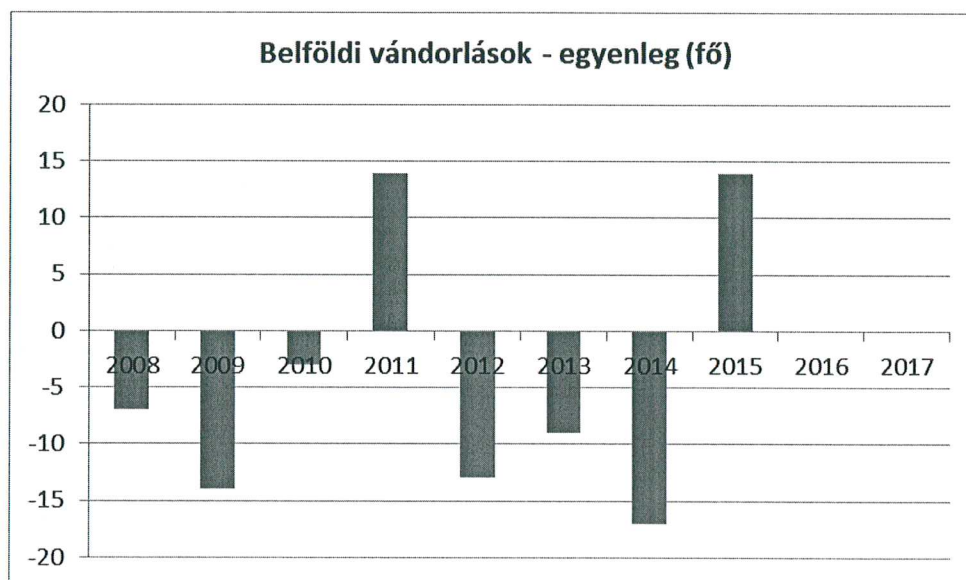
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagram megmutatja, hogy a település mennyire van előregedve. Az adatokból látható, hogy a 2009-es évtől eltekintve az öregedési index kiegyenlített volt, viszont a 2014-2015. évetől emelkedésnek indult.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	38	45	-7
2009	29	43	-14
2010	32	35	-3
2011	46	32	14
2012	21	34	-13
2013	20	29	-9
2014	32	49	-17
2015	48	34	14
2016	42	48	-6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

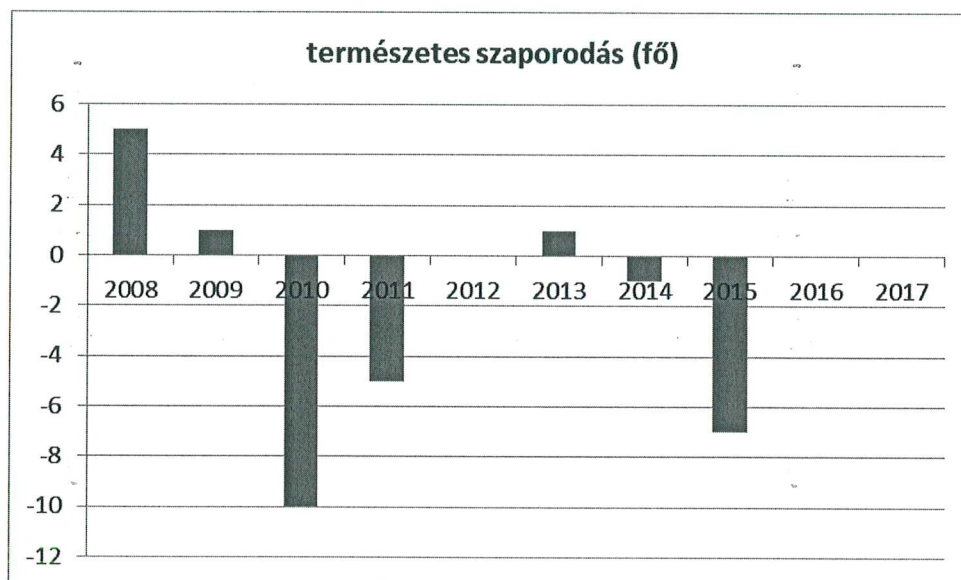

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	26	21	5
2009	22	21	1
2010	13	23	-10
2011	14	19	-5
2012	16	16	0
2013	14	13	1
2014	18	19	-1
2015	13	20	-7
2016	20	19	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A két diagramból látható, hogy a természetes szaporodás 2010-2011 években csökkent, tehát kevesebben születtek az elmúlt években, mint ahányan elhaláloztak, 2012-2014 évben az értékek kiegyenlítettek voltak, 2015. évben 7 fővel többen haltak meg, mint ahányan születtek, viszont 2016. évben újra kiegyenlített. A belföldi vándorlási egyenleg 2011-ben pozitív volt, majd pedig csökkenő tendenciát mutatott, 2015. évben 14 fővel többen jöttek Balotaszállásra, mint ahányan elköltöztek, viszont 2016. évben újra csökkenő tendenciát mutat.

Értékeink, küldetésünk

Balotaszállás Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő balotaszállási állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Ezen belül:

- az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében,
- az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése,
- a hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a tiszakécskei állampolgárok életminőségének javításához,

a diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése minden ország számára alapvető jelentőségű, így Magyarország számára is az. Fontos, hogy egyre több (végső célként minden) állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző színterein, területein:

- a tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: az egyik az esélyegyenlőség a másik pedig a fenntartható fejlődés. A Közösség az alapok végrehajtásának valamennyi szakaszában, a gazdasági és társadalmi kohézió érdekében tett erőfeszítéseinek összefüggésében támogatja az egyenlőtlenségek felszámolását és a férfiak és nők közötti egyenlőséget, (...), valamint a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozását. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Balotaszállás település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.
- Balotaszállás Község elkötelezett az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében, ezért élve a törvény adta lehetőséggel, a fenti elvek érvényesülése érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját. Az esélyegyenlőség biztosítására Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján megfogalmazza a helyzetelemzésen alapuló, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat és feladatokat.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében:

1. képzettséghez való hozzáférés
2. munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. közlekedéshez való hozzáférés
6. társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
7. információhoz való hozzáférés
8. közszolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közszolgáltatások) továbbá
9. hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
10. befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,
 - pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
 - alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,

- a foglalkoztatási
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi,
- más közszolgáltatási területen.

A HEP IT célja

321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. §-nak megfelelően a helyi esélyegyenlőségi program részét képező intézkedési tervben meghatározott intézkedések célja különösen:

- a) a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése;
- b) a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése;
- c) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése a települési önkormányzat döntéshozatalában, az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- d) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében;
- e) a hátrányos helyzetű csoportok tájékozottságának és tudatosságának növelése az őket megillető jogok és lehetőségek tekintetében.

Cél, hogy Balotaszállás olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Balotaszállás községben senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint. Balotaszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő tiszakécskei állampolgárokat segítő, támogató feladatok megszervezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak az állampolgárok életminőségének javításához.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2015.(XI.26.) KT. számú rendelete az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról
- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2004.(II.26.) számú rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 45/2013.(V.02.) KT. számú határozata a helyi sportfejlesztési koncepció elfogadásáról

2015-ben a Képviselő-testület elfogadta a 12/2015.(XI.26.) az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a községben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

- „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

- Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- Időügyi Nemzeti Stratégia 2009-

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Időügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Időügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Időügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadással szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Időügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az időügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen 4 intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

- Az EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- Nemzeti Reform Program

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistérségeken élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

- Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (XIV. 2.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és

negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt. A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

- Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a 6 nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szüleik számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen...A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

- Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket,

dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

- Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia (2017-2025)

A Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósításával kapcsolatos aktuális feladatokról, valamint egyes kapcsolódó kormányhatározatok módosításáról szóló 1486/2015. (VII. 21.) Korm. határozat 6. pontjában meghatározott feladat teljesítése érdekében készül. A közgyűteményi intézményhálózatba tartoznak az állami intézmények, megyei és városi könyvtárak, levéltárak, múzeumok, és közérdekű gyűjtemények. A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) a célok megvalósítását szolgáló eszközök illetve az egyes eszközökhöz tartozó intézkedések sorában szintén szól a közgyűteményi terület fontosságáról: Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia a digitális kompetenciák fejlesztése körében megfogalmazza a közgyűjtemények szerepét a digitális szakadék csökkentésében a közösségi terek (eMagyarország Pontok, IKSZT-k, könyvtárak stb.), illetve oktatási, kulturális és közösségi intézmények bázisán, a leginkább rászoruló célcsoportokra fókuszálva (pl. munkanélküliek, hátrányos helyzetű családok, idősek stb.). A közösségi internet szolgáltató helyek fejlesztése, valamint a köznevelés és közösségi internet szolgáltató helyek kapcsolatának erősítése (integrált közösségi terek (pl. eMagyarország Pontok, Postai Agóra helyszínek, IKSZT-k, közösségi házak, Teleházak, könyvtárak stb.) és programok létrejöttének és hálózatba szerveződésének támogatása, az eTanácsadók, pedagógusok és egyéb véleményvezérek kapcsolatának erősítése, biztosítva az adott településen a digitális írástudás közösségi keretek között történő fejlesztését. A stratégia a közintézmények hálózati hozzáféréseinek fejlesztése körében hangsúlyozza az állami, és önkormányzati intézmények hálózati hozzáféréseinek szükségességét (egészségügyi, oktatási, közgyűjteményi, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, kulturális intézmények, önkormányzatok) területen.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program 2015-2019. évek:** - gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: *önkormányzatunk* gazdasági szervezetet nem alapított, közeljövőben sem szerepel tervei között. Önkormányzat három intézményt tart fenn, melyben a foglalkoztatottak megtartása a cél. Feladat továbbá: a településfejlesztési koncepció, településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat felülvizsgálata, építési telkek, iparos telkek kialakítása, infrastruktúrával való ellátásuk, utcánév-táblák elkészítése, kihelyezése, utcák, járdák építése, javítása, karbantartása, közutak fenntartása, karbantartása, az intézmények felújítása, karbantartása, játszóterek, közterületek, parkok felújítása, munkahelyteremtés.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban

meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. Balotaszálláson a 13./2007. (IX.28.) Balotaszállás Község kül- és belterületének szabályozási tervéről és a helyi építési szabályzatáról szóló rendelet.

- **Sportkoncepció** – Balotaszállás Község Képviselő-testülete a sportkoncepció megalkotása során – összhangban az Európai Sport Chartával, a Nemzeti Sportstratégiával összhangban készült, alap-dokumentumként figyelembe vette Magyarország Alaptörvényét, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvényt. Ezek alapján meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról, fenntartja, működteti, és szükség szerint fejleszti a tulajdonát képező sportlétesítményeket, biztosítja az önkormányzati iskolában folyó sporttevékenység iskolai működési feltételeit, célkitűzéseivel összhangban támogatja a helyi sportegyesület létrehozást, majd működését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Balotaszállás község a Kiskunhalasi Kistérséghez tartozik. Tagja a Halasi Többcélú Kistérségi Társulásnak, melynek keretében ellátja a szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást, a család – és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint tagja a Halas és Környéke Ügyeleti Társulásnak, melynek keretében ellátja a felnőtt háziorvosi ügyeletet, a gyermek háziorvosi ügyeletet.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2016. évi adatok még nem elérhetőek.

Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Fazekas Mihály Általános Iskola Balotaszállási Tagintézménye
- Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda
- Család – és Gyermekjóléti Szolgálat
- Balotaszállási Községi Könyvtár és Községi Szintér
- Balotaszállási Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Az adatgyűjtés során problémaként merült fel a fogyatékosok, mélyszegénységben élők, felnőtt-képzsében résztvevők számának pontos meghatározása.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 183.900 forint havi jövedelmet jelent. A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag. Ebben nagy szerepe van az infrastruktúra fejletlenségének.

Jövedelmi szegénységben élőknek azoknak tekintjük (nemzetközi számítás alapján), ahol az egy főre eső jövedelem (az első felnőtt egy fogyasztási egységnek számít, a további felnőttek 0,5-nek, míg a 14 év alatti gyermek 0,3 fogyasztási egységnek) nem éri el az átlagjövedelem 60 %-át.

A **rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban** élők körében nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek, kistelepeküléseken, hátrányos térségekben élők és romák. A munkaerőpiacra jutás fő akadályai: a regionálisan egyenlőtlen munkahely-kínálat, rugalmatlan munkaerőpiac, alacsony iskolázottság, tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, gyermekek, egyéb gondozásra szoruló hozzátartozók gondozási szolgáltatásainak hiánya.

Anyagi deprivációban élők: a lakosság legnagyobb hányadának nincs lehetősége arra, hogy megtakarítson, Magyarországon a többség (75%) nem rendelkezik elegendő megtakarítással az esetlegesen felmerülő váratlan kiadások saját erőből való finanszírozására. Fontos megjegyezni, hogy mindhárom esetben különösen magas a gyermekes családok aránya, így a gyermekek száma is. A szegénységnél szólnunk kell még arról, hogy nem minden esetben tartós állapot, a demográfiai változásoknál szinte minden család a szegénységi küszöb alá kerül, így életében valaki többször is lehet szegény.

Szegénység okai:

- biológiai adottságok (öröklődés)
- kulturális,
- művelődési egyenlőtlenségek,
- sajátos kultúra,
- rossz testi-, lelki, egészségi állapot,
- életciklus jelenség,
- halmozott okok.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.²⁰

Az Európai Unió elutasít minden olyan elméletet, amely különböző emberi fajok létezésének meghatározására irányul. A „faji származás” kifejezés használata ebben az irányelvben nem jelenti az ilyen elméletek elfogadását. A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást. Alááshatja azt a célkitűzést is, hogy az Európai Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. A faji vagy etnikai származáson alapuló

²⁰ (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást. Alááshatja azt a célkitűzést is, hogy az Európai Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélkül minden ember részvételét lehetővé tevő, demokratikus és toleráns társadalmak fejlődésének biztosítása érdekében a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés területén tett intézkedéseknek túl kell mutatniuk az önálló és nem önálló kereső tevékenységhez való hozzáféréseken, és olyan területeket is le kell fedniük, mint az oktatás, a szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást, a szociális előnyöket, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok nyújtását. E célból minden közvetlen és közvetett, faji vagy etnikai származáson alapuló, ezzel az irányelvvel érintett területekkel kapcsolatos megkülönböztetést meg kell tiltani az egész Közösségen belül. A megkülönböztetés tilalmát harmadik országok állampolgáira is alkalmazni kell, de nem vonatkozik az állampolgárság alapján történő eltérő bánásmódra, és nem érinti a harmadik országok állampolgárainak beutazását és tartózkodását szabályozó rendelkezéseket, illetve a munkavállaláshoz és foglalkoztatáshoz való hozzáférésüket. A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazása során a Közösségnek (...) célul kell tűznie az egyenlőtlenségek megszüntetését, és elő kell segítenie a férfiak és nők közötti egyenlőséget, különösen azért, mert a nők gyakran többszörös megkülönböztetés áldozatai. A tények megítélése, amelyekből következtetni lehet arra, hogy történt-e közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés, a tagállami bírói vagy egyéb, hatáskörrel rendelkező szervekre tartozik, a nemzeti jog vagy gyakorlat szabályainak megfelelően. Ezek a szabályok rendelkezhetnek különösen úgy, hogy a közvetett megkülönböztetést bármilyen módon, akár statisztikai bizonyítékok alapján is meg lehessen állapítani. Fontos megvédeni minden természetes személyt a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetéssel szemben. A tagállamoknak azonban szükség esetén a nemzeti hagyományokkal és gyakorlattal összhangban védelmet kell nyújtaniuk a jogi személyeknek is, ha ezek tagjaik faji vagy etnikai származása miatt szenvednek el megkülönböztetést. A megkülönböztetés tilalma nem gátolhatja olyan intézkedések fenntartását vagy elfogadását, amelyek egy bizonyos faji vagy etnikai származású emberek csoportja által elszenvedett hátrány megakadályozására vagy ellensúlyozására irányulnak, és ezek az intézkedések engedélyezhetnek olyan szervezeteket, amelyek egy adott faji vagy etnikai származású személyekből állnak, amennyiben fő céljuk az ilyen személyek különleges igényeinek támogatása. A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés áldozatainak megfelelő jogi védelemmel kell rendelkezniük. A hatékonyabb védelem nyújtása érdekében az egyesületeket vagy egyéb jogi személyeket is fel kell hatalmazni, hogy — a bíróságok előtti képviseletre és védelemre vonatkozó nemzeti eljárási szabályok sérelme nélkül — a tagállamok által meghatározott módon bármilyen áldozat nevében, illetve támogatójaként eljárásokban részt vegyenek. A tagállamoknak elő kell segíteniük a párbeszédet a szociális partnerek között, valamint a nem kormányzati szervezetekkel, a megkülönböztetés különböző formáinak azonosítása és leküzdése érdekében.²¹

Kivétel:

Igen korlátozott körülmények között indokolt lehet az eltérő bánásmód, amennyiben egy, a faji vagy etnikai származással összefüggő tulajdonság valódi és döntő foglalkoztatási követelményt alkot, akkor ha ez jogszerű célt szolgál és a foglalkoztatási követelmény arányos. A tagállamok által a Bizottságnak nyújtott tájékoztatásban ezeknek a körülményeknek szerepelniük kell.²²

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelmkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehető-

²¹ A TANÁCS 2000/43/EK IRÁNYELVE (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról(6),(9),(12),(13),(14),(15),(16),(17),(19),(23)

²² A TANÁCS 2000/43/EK IRÁNYELVE (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (18)

ségekhez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (1. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A jövedelem és vagyon fogalmát a **szociális** igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény 4. §-a és a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Az Szt. 4§-a szerint jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A Cst 4§-a szerint jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszeréből.

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idős emberek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

2014-ben folytatta a Kormány a szak- és felnőttképzés átalakítását, a **duális szakképzés elterjesztésével** jelentős lépéseket tett a munkaerő- kereslet és kínálat közelítése érdekében. A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak az elmúlt év során, ami a foglalkoztatás és munkanélküliség mutatóiban is tükröződik. A 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett – noha még elmarad az uniós átlagtól –, eközben a korcsoport munkanélkülisége jelentős javulás után már alacsonyabb, mint az EU átlaga. Hasonló mértékű javulás volt megfigyelhető az alacsony végzettségű vagy képzetlen fiatalok esetén is (mely csoport munkanélkülisége jelentősen közeledett az EU enyhén csökkenő mutatójához). A tartósan álláskereső fiatalok munkanélküliségi szintje már 2012 óta alacsonyabb, mint az EU átlag, és stagnált éves szinten, míg ugyanez a mutató az EU-ban folyamatos emelkedést mutatott az elmúlt években. 2014 során is folytatódott az olyan korábban bejelentett programok, mint a **2012-ben indult „Első munkahely garancia” program**, és a **Munkahelyvédelmi Akció 2013-tól** élő célzott kedvezményei. Előbbi közel 30 ezer fiatal foglalkoztatásához és képzéséhez nyújtott forrást, utóbbi segítségével pedig mintegy 160 ezer pályakezdő és 25 év alatti fiatal foglalkoztatásának támogatása valósult meg 2014 végéig. E programok szerves folytatásaként értékelhető az **Ifjúsági Garancia rendszere**, amely 2015 elejétől fokozatos, többlépcsős rendszerben, személyre szabottan, széles eszközpalettával (oktatás, képzés, bértámogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások, gyakornoki program, mobilitási támogatás, vállalkozóvá válási támogatás) kerül bevezetésre – az első szakaszban a legalább hat hónapja regisztrált álláskereső fiatalokra fókuszálva. A munkaügyi szervezet által megvalósított, a fiatalok munkaerő-piaci részvételét elősegítő aktív munkaerő-piaci programok keretében a 2014-20-as programozási időszakban a cél közel 180 ezer fiatal részére érdemi segítség nyújtása az elhelyezkedéshez vagy képzéshez. Az Ifjúsági Garancia részeként a munkaügyi szervezeten belül az eszközök intézményi és szervezetközi koordinációért felelős országos mentor-koordinátor hálózat kerül kialakításra, melynek révén javul a foglalkoztatáspolitikai, oktatási, szociális szakterületek és szervezetek közti együttműködés. Továbbá uniós társfinanszírozású programok indulnak az Ifjúsági Garancia rendszer keretében, például a **fiatalok vállalkozóvá válását támogató program** vagy a **tapasztalatszerzést segítő gyakornoki program**. Az Ifjúsági Garancia rendszere mellett, mely a fiatal korosztályra fókuszál, Magyarország a 25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja a munkanélküliek és inaktívok foglalkoztatásának előmozdítására. Egyrészt a források megnövelésére és a program meghosszabbítására került sor a jelenleg is (2015 őszéig) futó aktív munkaerő-piaci program esetében. Másrészt a 2014-20-as programozási időszakban indítandó aktív munkaerő-piaci program is előkészítés alatt áll. Utóbbi célja egyrészt a hátrányos helyzetű álláskeresőknél nyílt munkaerőpiacra való belépésének segítése (személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó képzésekkel, szolgáltatásokkal és a foglalkoztatás költségeinek átmeneti támogatásával), másrészt az álláskeresőknél és a munkáltatóknál nyújtott szolgáltatások minőségének, hatékonyságának javítása. Az aktív munkaerő-piaci programok hatékonyságának növelését támogatja az **álláskeresők ügyfél-kategorizálási rendszere**, amelynek országos bevezetésének és működtetésének időpontja 2016. január.

Jogszába módosítás segíti elő továbbá a szociális szövetkezetek önfenntartó képességének erősítését. Mindezek mellett a leghátrányosabb helyzetű csoportok célzott felzárkóztatásához, munkaerő-piaci integrációjához járul hozzá a hajléktalanok közfoglalkoztatása többek között mentorszolgáltatással, életvezetési képzéssel és egészségügyi ellátással kiegészítve a foglalkoztatást. Az egész életen át tartó tanulásban való részvételt ösztönzi több, az előzőekben tárgyalt intézkedés képzési programmeleme (hátrányos helyzetűek és közfoglalkoztatottak képzése, aktív munkaerő-piaci eszközök, ifjúsági programok), valamint a duális szakképzés kiterjesztése és a szakképzés reformja. A **Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR)** bevezetésével az egyes tanulmányi szintek bizonyítványokban is feltüntetésre kerülnek, aminek köszönhetően átláthatóbbá és átjárhatóbbá, valamint az európai sztenderdeknek megfelelővé válik a hazai oktatási és képzési rendszer. Emellett 2015-ben új felnőttképzési programok indulnak a hátrányos helyzetű felnőtt lakosság digitális kompetenciáinak fejlesztése érdekében (20/a), amely készség alapvető munkaerő-piaci elvárásként jelentkezik, vala-

mint az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztéséért, melynek célja a résztvevők legalább A1-A2-es szintű nyelvtudásának elérése. A képzési és tanulást ösztönző munkaerő-piaci intézkedések későbbi jobb megalapozását és célzását támogatja az **OECD Felnőttek Képesség- és Kompetenciamérésében való magyar részvétel**, mely a munkavállalók készségeinek munkavégzés alatti felhasználására fókuszál. A szakképzés reformjáról – a 6. sz. ország specifikus ajánlásnak megfelelően – az oktatási ajánlás végrehajtását célzó intézkedéseket bemutató fejezetben írunk részletesen. Az utóbbi években a segélyezési rendszerben bevezetett változtatások fő mozgatórugója az volt, hogy mindenki, aki foglalkoztatható, segély helyett munkából szerezze meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, a szegénységből való kiemelkedés elsődleges eszköze a munkavégzés legyen. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

„A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

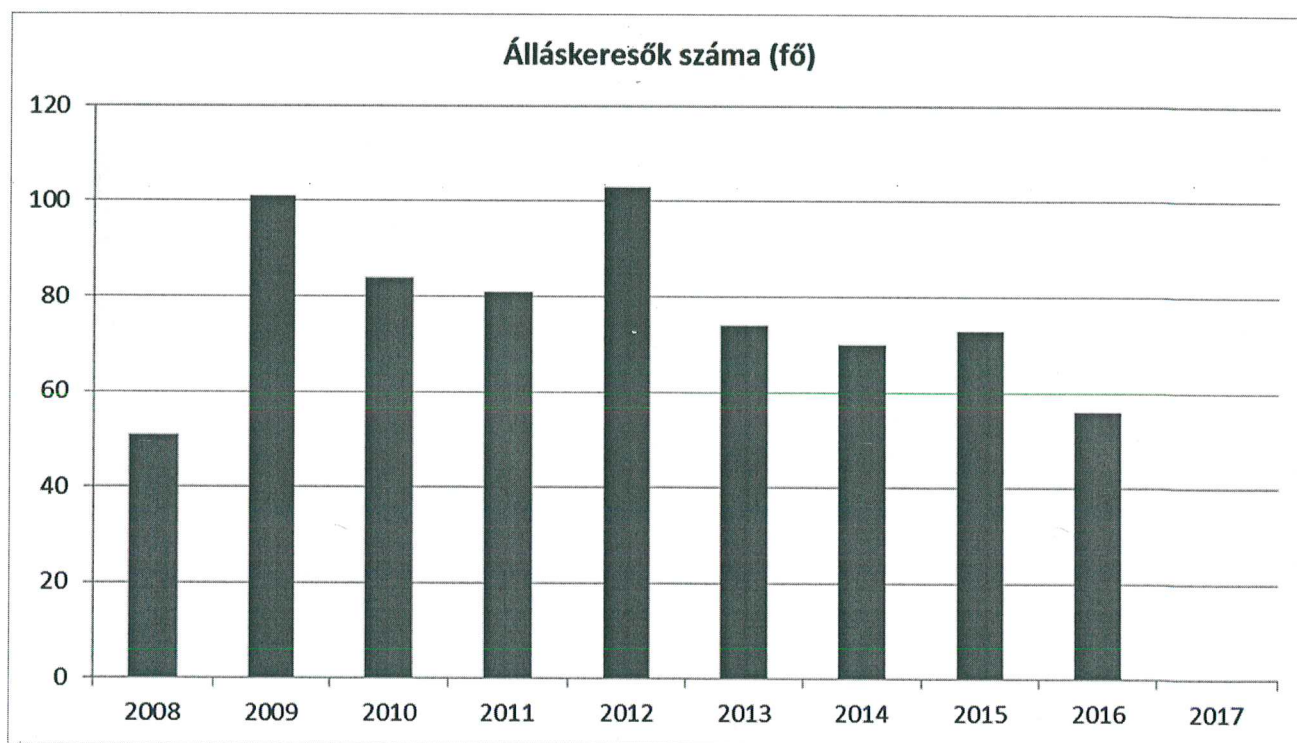
- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

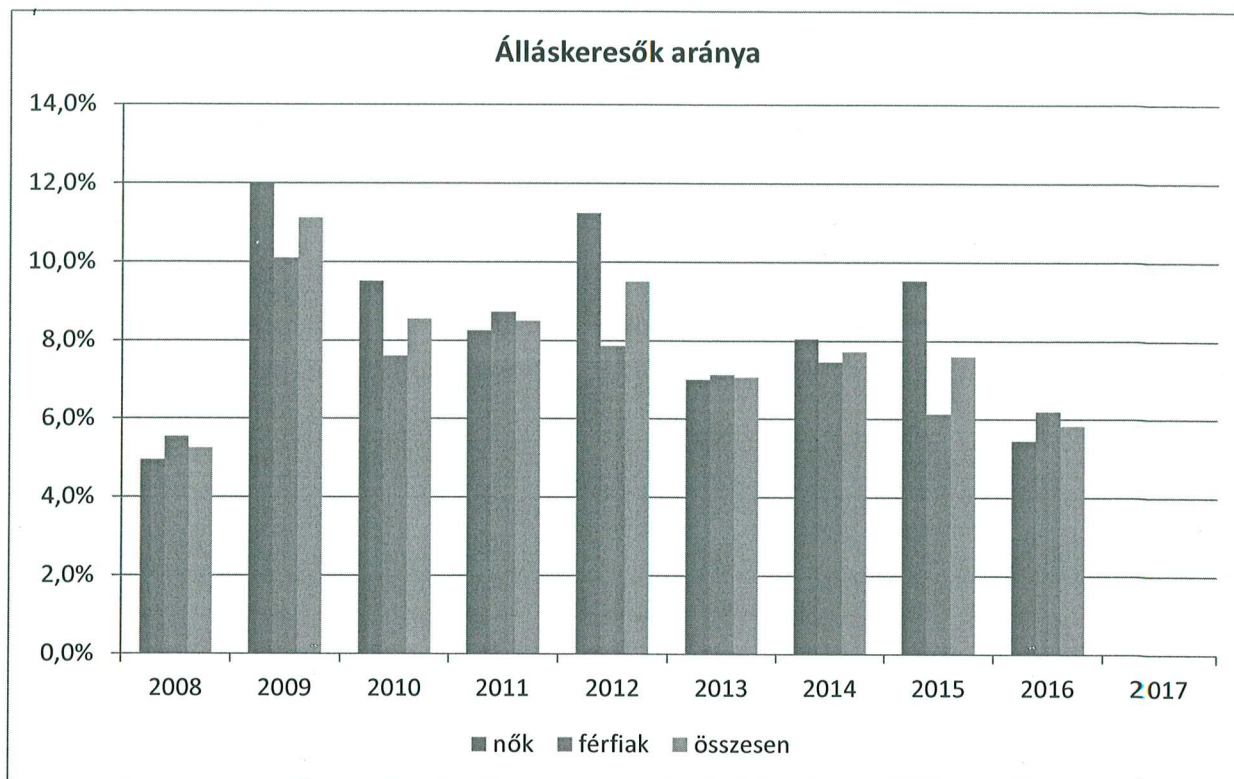
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	506	524	1030	25	4,9%	29	5,5%	54	5,2%
2009	500	426	926	60	12,0%	43	10,1%	103	11,1%
2010	494	513	1007	47	9,5%	39	7,6%	86	8,5%
2011	497	504	1001	41	8,2%	44	8,7%	85	8,5%
2012	489	522	1011	55	11,2%	41	7,9%	96	9,5%
2013	514	533	1047	36	7,0%	38	7,1%	74	7,1%
2014	410	523	933	33	8,0%	39	7,5%	72	7,7%
2015	399	522	921	38	9,5%	32	6,1%	70	7,6%
2016	477	485	962	26	5,5%	30	6,2%	56	5,8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Balotaszálláson a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években. Az adatok tanúsága szerint 2009, valamint 2012. évet kivéve az adatok kiegyenlítettek, viszont 2015. évben kismértékben megnőtt a női álláskeresők száma, viszont 2016. évben mindkét nem vonatkozásában csökkent. Az álláskeresők számának stagnálása leginkább a növekvő közfoglalkoztatásnak köszönhető. A településen a közfoglalkoztatáson kívül jelenleg nem tapasztalhatók olyan gazdasági folyamatok, amelyek az állástalanok számát csökkenthetnék.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

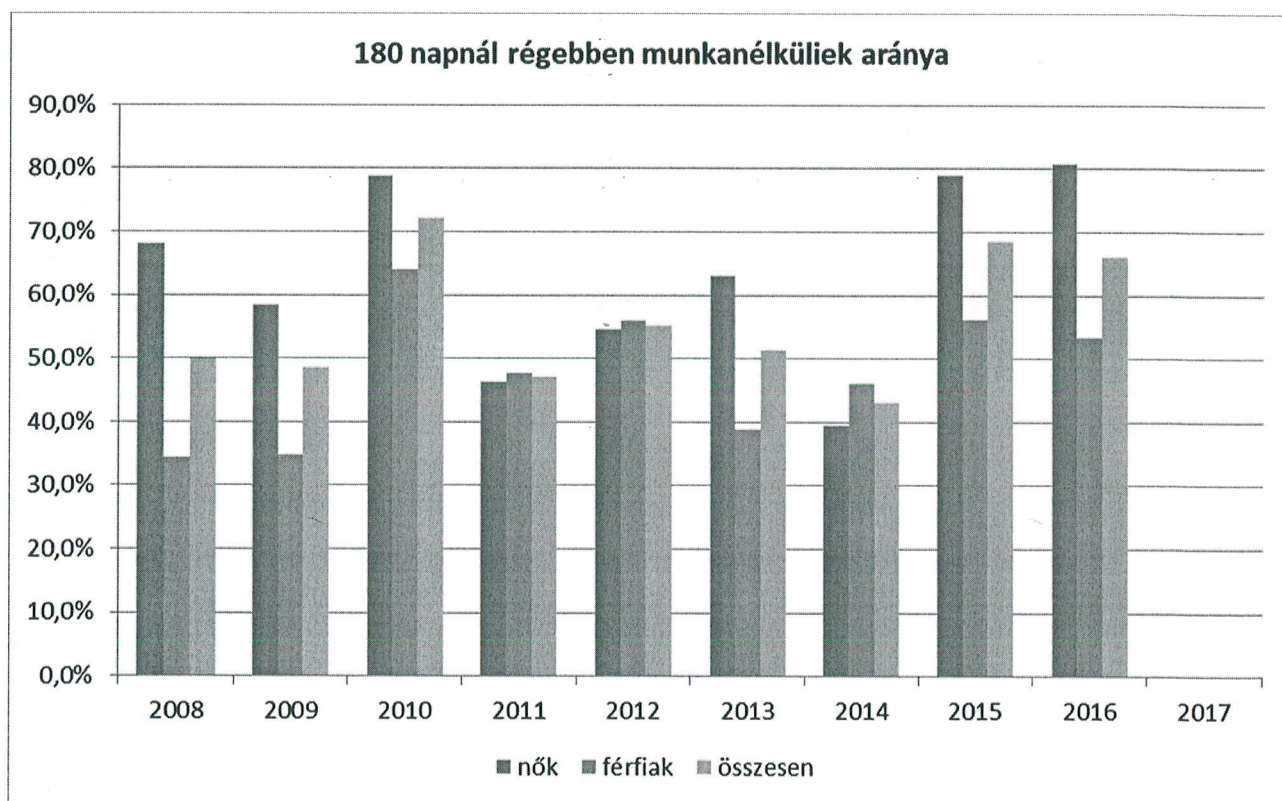
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	51	101	84	81	103	74	70	73	56
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	0	10	4	11	6	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,7%	5,4%	15,7%	8,2%	1,8%
21-25 év	fő	9	18	11	9	18	16	14	8	9
	%	17,6%	17,8%	13,1%	11,1%	17,5%	21,6%	20,0%	11,0%	16,1%
26-30 év	fő	8	8	8	13	10	10	4	8	6
	%	15,7%	7,9%	9,5%	16,0%	9,7%	13,5%	5,7%	11,0%	10,7%
31-35 év	fő	7	20	14	17	12	6	8	7	4
	%	13,7%	19,8%	16,7%	21,0%	11,7%	8,1%	11,4%	9,6%	7,1%
36-40 év	fő	7	15	11	10	8	8	1	6	6
	%	13,7%	14,9%	13,1%	12,3%	7,8%	10,8%	1,4%	8,2%	10,7%
41-45 év	fő	9	15	13	10	13	6	7	9	5
	%	17,6%	14,9%	15,5%	12,3%	12,6%	8,1%	10,0%	12,3%	8,9%
46-50 év	fő	5	7	14	10	13	9	9	11	7
	%	9,8%	6,9%	16,7%	12,3%	12,6%	12,2%	12,9%	15,1%	12,5%
51-55 év	fő	4	8	9	8	11	8	6	8	8
	%	7,8%	7,9%	10,7%	9,9%	10,7%	10,8%	8,6%	11,0%	14,3%
56-60 év	fő	2	8	4	3	7	7	9	7	7
	%	3,9%	7,9%	4,8%	3,7%	6,8%	9,5%	12,9%	9,6%	12,5%
61 év felett	fő	0	2	0	1	1	0	1	3	3
	%	0,0%	2,0%	0,0%	1,2%	1,0%	0,0%	1,4%	4,1%	5,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	25	29	54	17	10	27	68,0%	34,5%	50,0%
2009	60	43	103	35	15	50	58,3%	34,9%	48,5%
2010	47	39	86	37	25	62	78,7%	64,1%	72,1%
2011	41	44	85	19	21	40	46,3%	47,7%	47,1%
2012	55	41	96	30	23	53	54,5%	56,1%	55,2%
2013	38	36	74	24	14	38	63,2%	38,9%	51,4%
2014	33	39	72	13	18	31	39,4%	46,2%	43,1%
2015	38	32	70	30	18	48	78,9%	56,3%	68,6%
2016	26	30	56	21	16	37	80,8%	53,3%	66,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

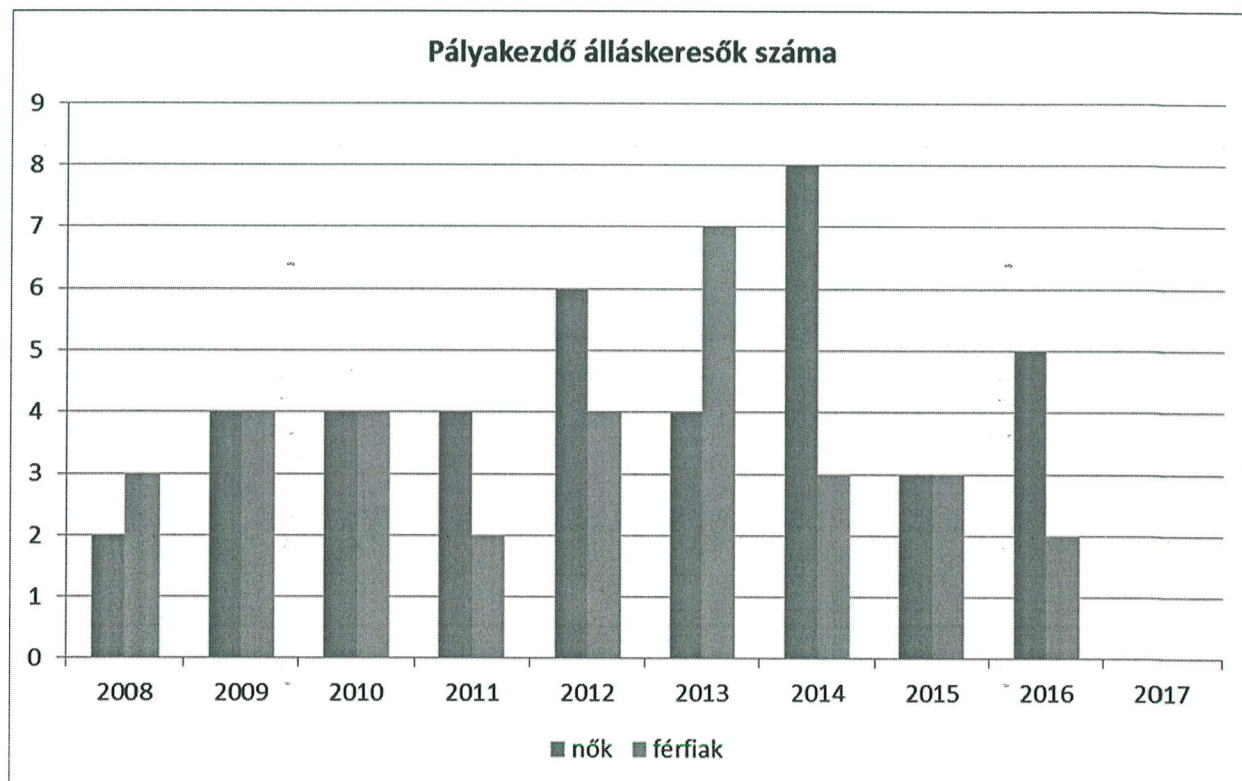
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	128	120	248	2	1,6%	3	2,5%	5	2,0%
2009	121	113	234	4	3,3%	4	3,5%	8	3,4%

2010	117	114	231	4	3,4%	4	3,5%	8	3,5%
2011	116	119	235	4	3,4%	2	1,7%	6	2,6%
2012	122	112	234	6	4,9%	4	3,6%	10	4,3%
2013	118	118	236	4	3,4%	7	5,9%	11	4,7%
2014	118	117	235	8	6,8%	3	2,6%	11	4,7%
2015	115	106	221	3	2,6%	3	2,8%	6	2,7%
2016	109	108	217	5	4,6%	2	1,9%	7	3,2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 180 napnál régebben munkanélküliek aránya az elmúlt négy évben elég hullámzó képet mutat, de elmondható, hogy a számuk elég magas. 2011-ben 2010-hez képest a számuk jelentősebb mértékben csökkent és kiegyenlítődött a férfiak és nők aránya. 2012. évben kismértékben nőtt, 2013-ban pedig tartotta ezt a szintet, azzal a különbséggel, hogy jelentősen megnőtt a nők aránya, majd 2014 évben ismét csökkent, 2015 évben ismét megugrott a számuk, majd 2016 évben ismét csökkent.

A pályakezdő állás keresők száma 2011. évig kiegyenlített, viszont 2012 -2014 évben a számuk jelentősen megnőtt, 2015 évben viszont jelentősen csökkent, 2016. évben a nőknél nőtt, viszont a férfiaknál csökkent.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

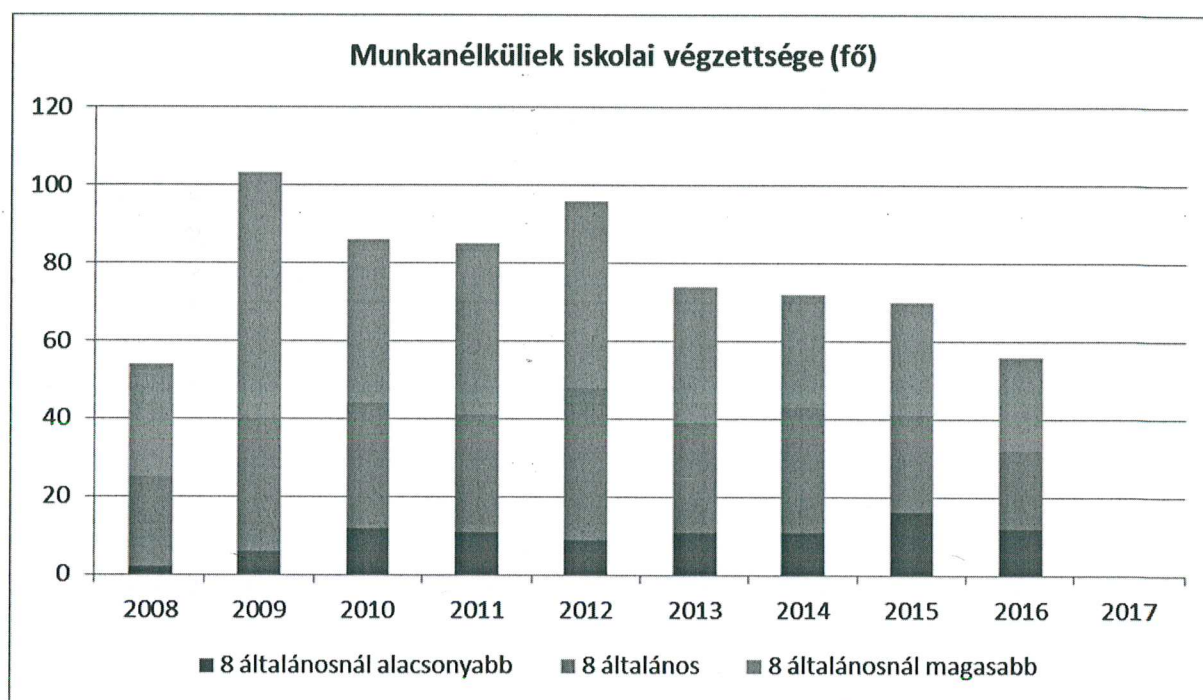
Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő	férfi		
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1391	718	673	1157	570	587	234	16,8%	148	20,6%	86	12,8%
2011	1321	690	631	1130	595	535	191	14,5%	95	13,8%	96	15,2%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	54	2	3,7%	23	42,6%	29	53,7%
2009	103	6	5,8%	34	33,0%	63	61,2%
2010	86	12	14,0%	32	37,2%	42	48,8%
2011	85	11	12,9%	30	35,3%	44	51,8%
2012	96	9	9,4%	39	40,6%	48	50,0%
2013	74	11	14,9%	28	37,8%	35	47,3%
2014	72	11	15,3%	32	44,4%	29	40,3%
2015	70	16	22,9%	25	35,7%	29	41,4%
2016	56	12	21,4%	20	35,7%	24	42,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a Közös Önkormányzati Hivatal, Oktatási Intézmények, Községi Könyvtár és Községi Szintér köti magasabb iskolai végzettséghez a munkaköröket. Létszám tekintetében ezek az intézmények kevés embert foglalkoztatnak.

c) közfoglalkoztatás

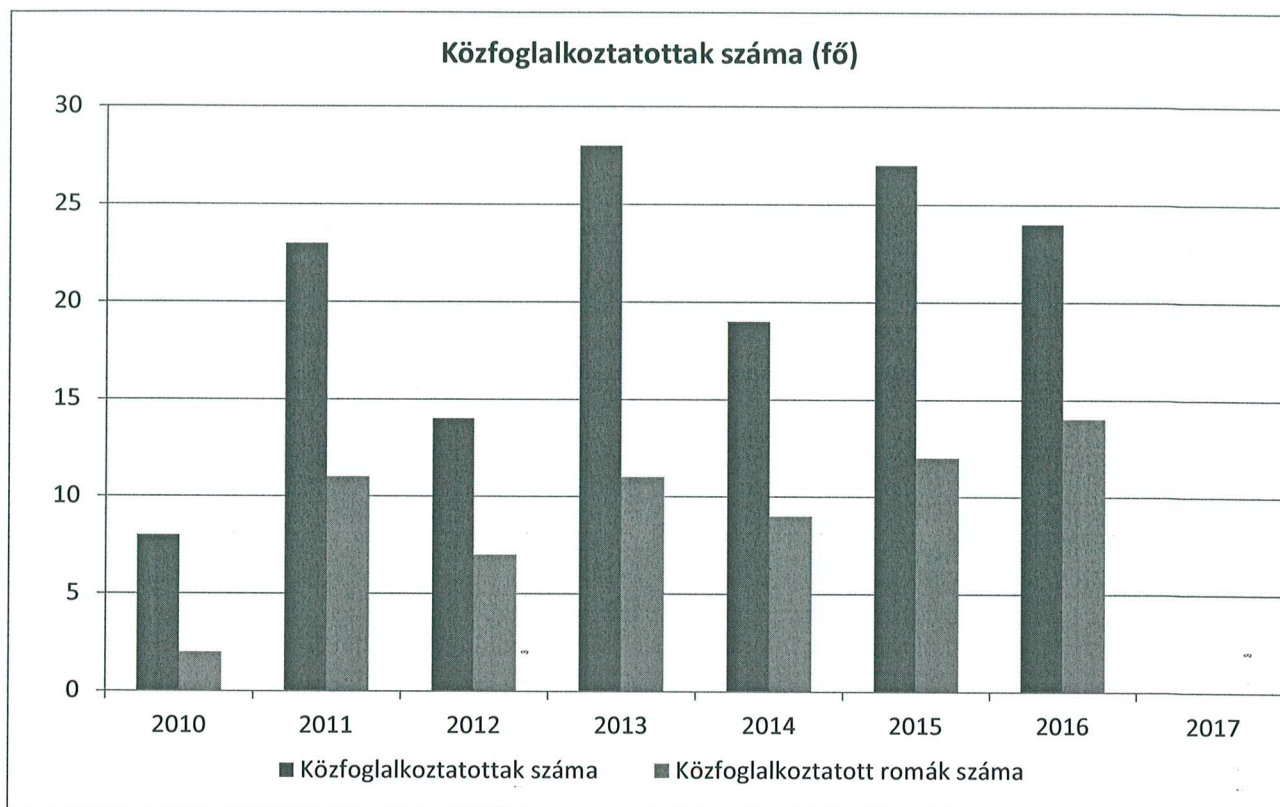
Magyarország 2014 során is erősítette a közfoglalkoztatás rendszerét, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában. A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő-kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak. Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető. A tartós állástalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is

múlik. E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal. A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van. E céloknak megfelelően nő a közfoglalkoztatás finanszírozási kerete (2015-ben 270 milliárd forint) és a résztvevők száma (2015-ben 213 ezer főre). Az éves átlagos létszám így 178 ezer fő volt 2014-ben, miközben a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedők aránya is nőtt az első félévben (13,8%-ra). Az ország specifikus ajánlásnak megfelelően a közfoglalkoztatás aktiváló elemeit is tovább erősíti a Kormány. Ennek keretében a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására kerül sor. A 2014 végén indult képzési programokban a képzések szerkezetében jelentős elmozdulás történt az alapvető készségek és kompetenciafejlesztés felől a szakmai végzettséget nyújtó képzettségek felé (az OKJ képzések aránya 62%, a 2013/2014 évi programokra jellemző 22% után). A folyamatban lévő 2014/15-ös téli, és a korábbi évek képzési programjai keretében 2015. március 15-ig 162 756 fő közfoglalkoztatott bevonása valósult meg, emellett a 2014-20-as programozási időszakban új képzési programok indítására kerül sor. A Kormány már 2015 végén elindította az alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak új szakképzési, valamint alapkompenciákat fejlesztő, felzárkóztató képzési programjait. A közfoglalkoztatás célzottságát javítja 2015 közepétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők nagyobb arányú bevonása a **közfoglalkoztatási programokba**, amely intézkedés kapcsolódik a segélyezési rendszer átalakításához). A munkaerő-piaci re-integrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő. További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét (15/c). A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a közvetíthetőség feltételeinek javítását elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezen túl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló **(1) köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő-piaci munkahelyet,**
(2) mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá
(3) a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak (lásd Ifjúsági Garancia). Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	8	1%	2	1%
2011	23	3%	11	4%
2012	14	1%	7	3%
2013	28	3%	11	19%
2014	19	2%	9	n.a.
2015	27	3%	12	n.a.
2016	24	3%	14	n.a.

Forrás: helyi adatgyűjtés

Forrás: helyi adatgyűjtés

Balotaszállás Község Önkormányzata évek óta folyamatosan részt vesz a meghirdetett közmunka-programokban. 2011. évben indult a rövidebb és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, akkor nagyon sok embert volt lehetőségünk alkalmazni rövidebb időtartamú közfoglalkoztatásban. 2012-ben indultak a különböző Start-munka programok, önkormányzatunk a külterületi utak karbantartása programban vett részt és vesz részt jelenleg is. Közfoglalkoztatottak száma 2013. évtől a Kormányzati céloknak megfelelően egyre több, szinte a munkahelyteremtés egyetlen formája. Többnyire szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünkhöz a legközelebbi kisváros a 12km-re található Kiskunhalas, sajnos munkalehetőség ott sem igazán van. A közlekedési feltételek viszonylag jók, van vonat és buszközlekedés is. A megyeszékhely Kecskemét 75km-re található a településtől. A viszonylag nagy távolság miatt nem jellemző, hogy a lakosok ott keressék munkát, de a Mercedes Gyárban többen is dolgoznak a településről. A településen működő foglalkoztatási programok nincsenek, a térségben lévőkről pedig nincs információnk.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátó-helyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	96	4	3	20	9832300	8711482	0	n.a.
2009	94	4	3	22	14431600	15177700	0	n.a.
2010	90	4	3	23	19945400	20236370	0	n.a.
2011	98	4	3	22	21152352	20640582	0	n.a.
2012	111	4	3	21	24546117	26145016	0	n.a.
2013	272	12	3	29	31659144	40902214	0	n.a.

2014	278	10	2	33	37334760	37828930	0	n.a.
2015	287	12	2	57	36536891	35367782	0	n.a.
2016	289	12	2	61	42720550	39109087	0	n.a.

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autó- val	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusz- szal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megköze- líthetőség	átlagos utazási idő kerékpá- ron
Legközelebbi centrum	10 perc	8	20 perc	10	10 perc	nincs	1 óra
Megyeszékhely	1 óra	7	2 óra	10	1,5 óra	nincs	7,5 óra
Főváros	2,5 óra	9	4,5 óra	14	3 óra	nincs	18 óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai (2015)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nincsenek ilyen programok, viszont a Községi Könyvtár és Községi Szintérben integrált közösségi és szolgáltató tér működik (IKSZT), melynek keretében az IKSZT munkatárs minden segítséget kérő fiatalnak segít az álláskeresésben, önéletrajz megírásban, képzések, továbbképzések felkutatásában.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	IKSZT keretében álláskeresői tanácsadás, segítségnyújtás önéletrajz elkészítésében, ingyenes internethasználat
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztály
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	IKSZT keretében álláskeresői tanácsadás, segítségnyújtás önéletrajz elkészítésében, ingyenes internethasználat
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	nincs információ	

Forrás: helyi adatgyűjtés (2015)

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helyi foglalkoztatási programok a településen nincsenek. IKSZT keretében az IKSZT munkatárs nem csak a fiataloknak, hanem a településen élő bármely lakosnak segít az álláskeresésben, önéletrajz megírásban, képzések, továbbképzések felkutatásában.

Minden lakosnak ingyenesen biztosítja a Községi Könyvtárban és Községi Szintérben az internethasználatot, mellyel egyenlő esélyű hozzáférést biztosít azoknak a lakosoknak, akik nem rendelkeznek számítógéppel vagy internet előfizetéssel.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és romák pontos számáról nincs információnk, A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi felmérése alapján a számuk 118 fő, ők azok, akik folyamatosan Balotaszálláson tartózkodnak. Számukra továbbá a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és a közfoglalkoztatásban résztvevő számából következtettünk. Az önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt a közfoglalkoztatásban valósul meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.
2010	8	2
2011	23	11
2012	14	7
2013	28	11
2014	33	10
2015	38	9
2016	37	14

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás keretében hátrányos megkülönböztetés nincs.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A **segélyezési rendszer átalakítása** során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer. **2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak**, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára. Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az **országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat**. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására. Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeikből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását. A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”²³

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról szóló 12/2015.(XI.26.) számú rendelete alapján az alábbi szociális ellátásokat nyújtja: 3§.(2) bekezdés alapján a szociális rászorultságtól függő támogatási formák:

a) települési támogatás

aa) lakhatási támogatás

ab) gyógyszer-támogatás

b) rendkívüli települési támogatás

ba) eseti krízistámogatás

bb) temetési támogatás

bc) gyermekszületési támogatás

bd) óvoda- és iskolakezdési támogatás

be) téli tüzelő pénzbeli támogatás

c) köztemetés

(3) Szociális rászorultságtól nem függő támogatás:

a) balotaszállási óvodások és iskolások mikulás csomagja

b) 65. életévüket betöltöttek karácsonyi csomagja

(4) Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások:

a) házi segítségnyújtás (Halasi Többcélú Kistérségi Társulás útján)

b) Család – és gyermekjóléti Szolgálat (Halasi Többcélú Kistérségi Társulás útján)

c) tanyagondnoki szolgálat

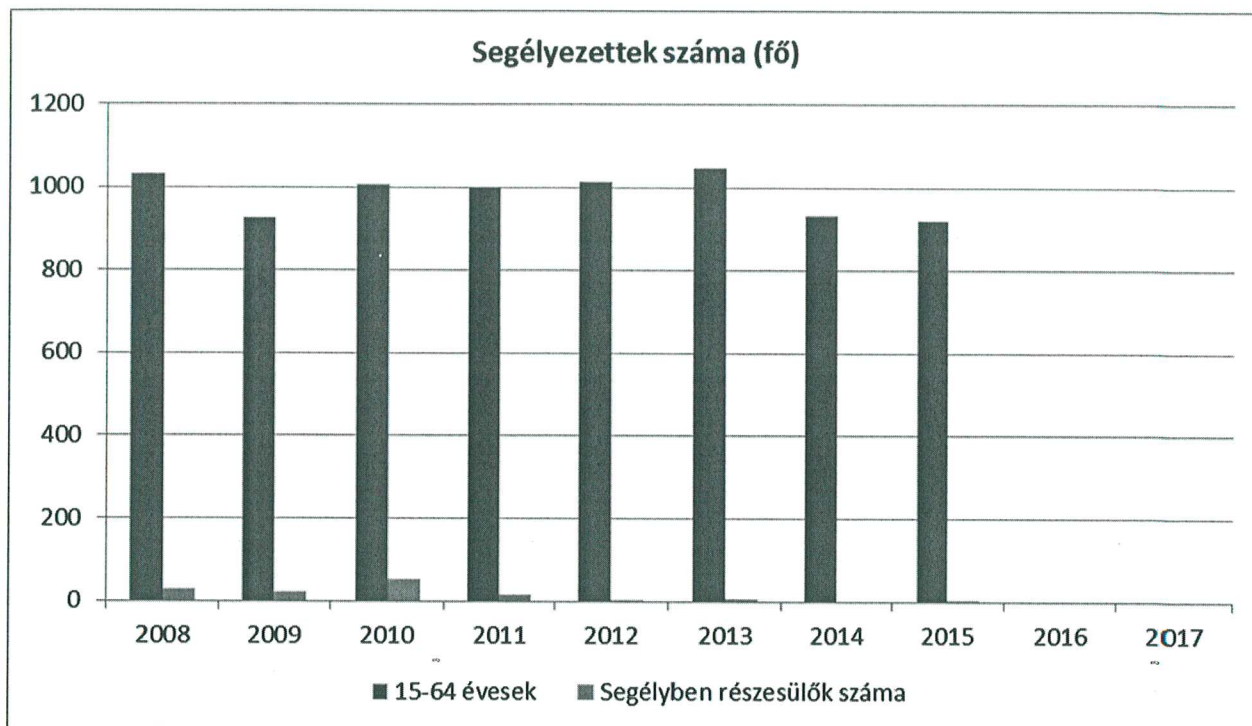
d) étkeztetés

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1030	28	2,7%
2009	926	22	2,4%
2010	1007	54	5,4%
2011	1001	17	1,7%
2012	1011	1	0,1%
2013	1047	6	0,6%
2014	933	4	0,4%
2015	921	1	0,1%
2016	962	2	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

²³ Szociális törvény

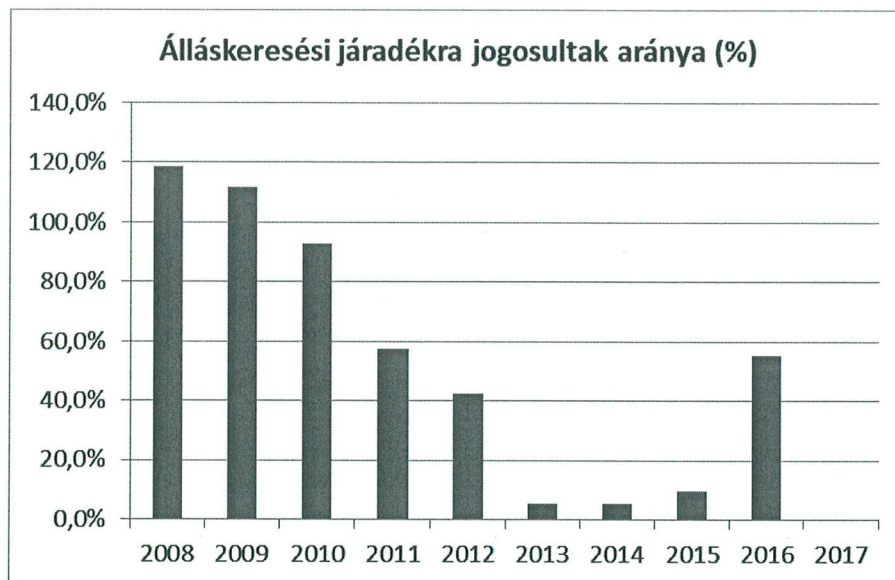
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	54	64	118,5%
2009	103	115	111,7%
2010	86	80	93,0%
2011	85	49	57,6%
2012	96	41	42,7%
2013	74	4	5,4%
2014	72	4	5,6%
2015	70	7	10,0%
2016	56	31	55,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

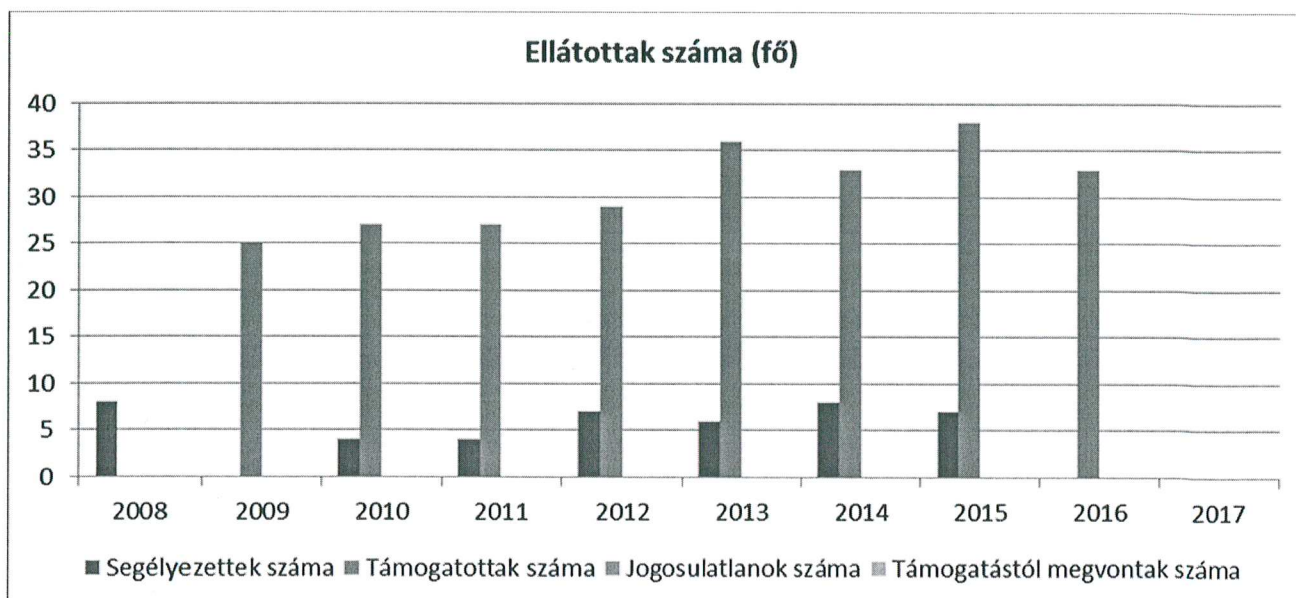

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	8	0,7	0	0	0	0
2009	0	0	25	2,42	0	0
2010	4	0,3	27	31,3	0	0
2011	4	0,3	27	31,7	0	0
2012	7	0,6	29	30,2	0	0
2013	6	0,6	36	48,6	0	0
2014	8	0,8	33	45,8	0	0
2015	7	0,8	38	54,2	0	0
2016	0	0	33	58	n.a.	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személy kaphatott 2015.02.28.-ig, aki legalább 50%-ban egészségkárosodott, vagy 5 évvel a nyugdíj előtt állt és nem rendelkezik rendszeres megélhetést biztosító jövedelemmel. 2015. március 1-től az 5 évvel a nyugdíj előttiek ellátása megszűnt, az egészségkárosodási támogatás pedig a Járási hivatal hatáskörébe került Foglalkozást helyettesítő támogatást regisztrált álláskereső kaphat, 2015. március 1-től szintén a Járási Hivatal hatáskörébe került ellátás.

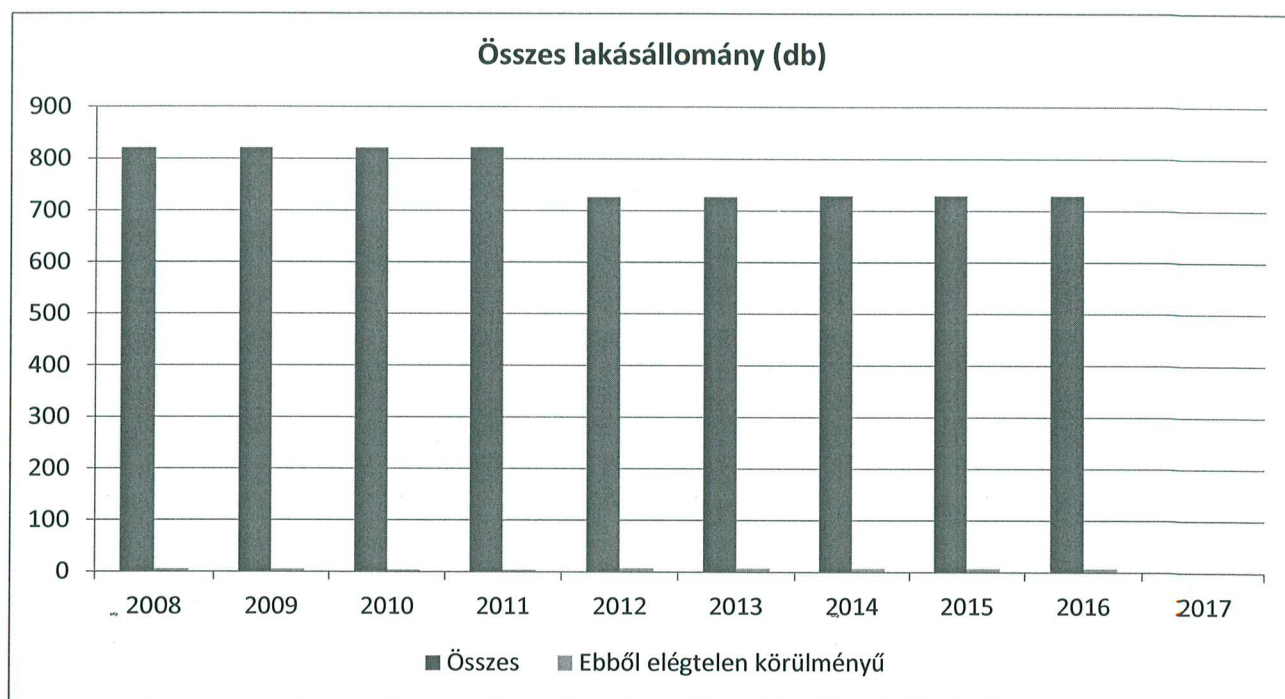
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	821	6	0	0	0	0	0	0
2009	821	5	0	0	0	0	0	0
2010	821	4	0	0	0	0	0	0
2011	822	4	0	0	0	0	0	0
2012	726	7	0	0	0	0	0	0
2013	727	7	0	0	0	0	0	0
2014	729	7	0	0	0	0	0	0
2015	729	7	0	0	0	0	0	0
2016	729	7	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Balotaszállás Község közigazgatási területén 729 db ingatlan található, melynek fele külterületi tanyás ingatlan. A lakosok saját tulajdonú kertes házakban laknak. Vezetékes vízzel a külterületi szétszórta tanyás ingatlanok nincsenek ellátva, valamint 7 ingatlan nincs ellátva villamos energiával, amelyben laknak is. Elégtelen lakhatási körülménynek az ő esetüket vettük, hiszen bár az életet nem veszélyeztető körülményről van szó, viszont a mai világban alapfeltétel az áramellátás.

a) bérlakás-állomány

Bérlakás állomány nincs a településen. Az Önkormányzat tulajdonában van 6db szolgálati lakás, jelenleg mind a 6 db lakott.

A településen 1 fő van, akinek csak településszintű címe van, így hajléktalannak tekinthető, viszont a gyermekénél lakik, tehát a szó szoros értelmében nem hajléktalan.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatás nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

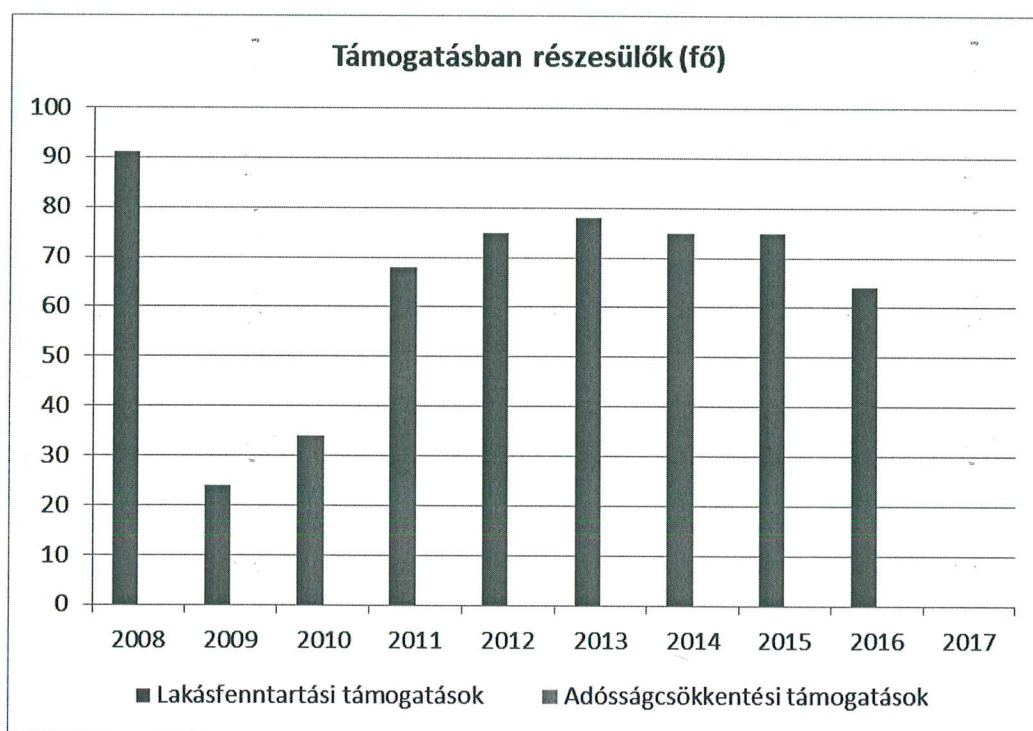
Nem volt ilyen adatgyűjtés.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	91	0
2009	24	0
2010	34	0
2011	68	0
2012	75	0
2013	78	0
2014	75	0
2015	75	0
2016	64	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A támogatásban részesülők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően települési támogatás keretében lakhatási támogatást igényelhetnek, melyet az Önkormányzat elsősorban természetben, valamilyen közszolgáltatása díjára nyújt. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékére nincs rendelkezésre álló adat, viszont komoly probléma lehet, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Településünkön a múlt évben 9 fő részére töltöttünk ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a

gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Külterületen az összes lakásállomány fele helyezkedik el. Sok idős ember él külterületen. Az Önkormányzat két tanyagondnoki körzettel rendelkezik, s így gondoskodik a külterületen élő idős emberek bevásárlásáról, gyógyszerkiváltásáról, háziorvoshoz, Kiskunhalasra szakrendelésre szállításáról, valamint a külterületen élő gyermekek iskolába, óvodába szállításáról. Jelzőrendszeres készülékkel is több külterületen élő magányos idős ember el van látva. Az Önkormányzat minden évben szerződést köt helyi vállalkozókkal külterületi földutak hóeltakarítására.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Balotaszálláson nincs szegregált lakókönyezet.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a **megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása**. Az Eurostat adatai alapján 2004. és 2012. között nőtt a születéskor várható élettartam. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a **népegészségügyi termékadó bevezetését**, a **nemdohányzók védelméről szóló törvény** szigorítását, az élelmiszerekben lévő **transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét**, valamint a **közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást**. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt **vonzóvá tenni az orvosok számára a háziorvosi pályát**, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a **leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási** kötelezettséggel működő háziorvosi szolgálatokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. **Praxis programok**, a praxisváltás program, valamint a háziorvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás. A háziorvosi alapellátást és a „kapuőr” funkciót számos intézkedés segíti, így a **teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése**, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. 2013 ősze óta 61 **egészségfejlesztési iroda** jött létre (ebből 20 a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, és 41 olyan régiókban, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb az EU-25 átlagának 75%-ánál). A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (**generikus árverseny támogatása, hatóanyag felírás meghatározott körben**) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (**egészségpólusok és onkológiai centrumok fejlesztése**, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költségvetési egyensúlyi állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer. **Az egészségügyi ellátásokhoz való egyenlő hozzáférést gátló „hálapénz” gyakorlatának felszámolásában** is fontos mérföldkönek számítanak ezek az intézkedések.

Az 1997. évi CLIV. egészségügyi törvény célja:

- a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,
- b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,
- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,
- f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészség-tudományok fejlődését.”²⁴

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„152. § (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”²⁵

„153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.”²⁶

²⁴ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

²⁵ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

²⁶ 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	1	0
2009	1	1	0
2010	1	1	0
2011	1	1	0
2012	1	1	0
2013	1	1	0
2014	1	1	0
2015	1	1	0
2016	1	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	67
2009	66
2010	59
2011	62
2012	56
2013	69
2014	30
2015	30
2016	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	4
2009	8
2010	10
2011	10
2012	4
2013	6
2014	6
2015	n.a.
2016	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	63
2009	1	71
2010	1	73
2011	1	79
2012	1	77
2013	1	73
2014	1	75
2015	1	73
2016	1	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy védőnő dolgozik az Önkormányzat alkalmazásában, valamint egy felnőtt és Kis-szállás településsel közös gyermek házi orvos praktizál. A gyógyszerár minden nap délelőtt van nyitva. A felnőtt és a gyermek házi orvosi ügyeletet 2013. június 30.-ig a Halas és Környéke Ügyeleti Társulás látja el, majd pedig feladatellátási szerződés alapján Kiskunhalas Város Önkormányzata. A felnőtt és a gyermek házi orvos szakrendelésre a 12 km-re lévő Kiskunhalasi Semmelweis Kórházba utalja a betegeket.

Az orvosi rendelő épülete akadálymentesített.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen célzott korosztály számára kétfévente rendszeresen van mammográfiai szűrővizsgálat, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helybe jön, és nem kell emiatt távoli helyekre utazni. Biztos, hogy sokkal kevesebben vennének részt a szűrővizsgálaton, ha ezért távoli helyekre kellene utazni.

Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő mára megszűnt. Negyedévente rendszeresen véradás kerül megszervezésre a településen.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő bevonásával rendszeresen megtörténik. A védőnő ellátja a 0-6 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálatát, az általános iskolások kötelező szűrővizsgálatát, valamint prevenció előadásokat tart az általános iskolásoknak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen ilyen intézmény nincs. A fejlesztő ellátás a nevelési-oktatási intézmények keretén belül az alapító okiratokban meghatározott esetekben megoldott. (SNI, BTMN) Egyéb esetben a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményéhez, valamint a Kiskunhalasi Református Egységes Pedagógiai és Módszertani Intézményhez lehet fordulni. Az ide járó gyermekek pontos számáról nincs információnk. A településen lévő szolgáltatások a törvényi előírásoknak megfelelőek. Azokat a gyermekeket, akiket a nevelési-oktatási intézmény nem fogadhat legközelebb a 12km-re található Kiskunhalas városba kell a szülőnek behordani. Ez sok esetben problémát jelent a szülőnek időben és anyagilag egyaránt.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a közétkeztetést saját konyhával oldja meg. Ellátást nyújt az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést, illetve a szünidei étkezők számára. Továbbá a településen élők közül bárki igénybe veheti a szolgáltatást.

Minden korcsoport számára A és B menü közül lehet választani. A havi étrendet a körzeti gyermekorvos áttekinti, ha szükséges javaslattal él. Amennyiben az étlapot megfelelőnek ítéli, aláírásával hagyja jóvá. A konyha korszerűtlen, elavult, jelenleg a felújításra, korszerűsítésre a pályázatunk elbírálás alatt van.

Az étkeztetettek átlagos száma 2016. évben óvoda 56 fő, általános iskola 107 fő, szociális étkezős átlag 48 fő volt. Az étkeztetésben az Önkormányzat szem előtt tartja az egészséges táplálkozás szempontjait: rendszeresen teljes kiőrlésű pékárukat kapnak az étkezők, az ételek készítésénél a sóhasználat csökkentésre került, helyben fogyasztásnál az asztalokról lekerültek a sótartók, a köretek több zöldséget tartalmaznak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető. Az Önkormányzat 2013 évtől kezdődően minden évben nyújtott be pályázatot és 2017. év decemberében támogatásban részesült az iskola területe mellett lévő sportpálya felújítása, mely magában foglalja az öltözőépület felújítását, az aszfaltos pálya gumilappal való borítását, a salakos pálya felújítását, valamint sporteszközök beszerzését, ezzel is biztosítva a község lakói számára a sportolási lehetőségek szélesebb körű és biztonságos igénybevételét. A beruházás 2018. évben valósul meg.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az önkormányzat köteles biztosítani:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást
- Család – és Gyermekjóléti Szolgáltatás

A házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a család – és gyermekjóléti szolgáltatás

a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működik.

A településen nagy külterületi tanyás területekre tekintettel tanyagondnoki szolgálat működik két körzettel.

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk köteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást, melyet a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás lát el.

Megállapítható, hogy Balotaszállás Község Önkormányzata valamennyi, a jogszabályokban kötelezően előírt ellátást biztosítja.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A tanyagondnoki szolgálat működése révén Balotaszállás hátránykompenzáló szolgáltatásban részesül és a községen belül pedig az ellátottak előnyt élveznek a község többi lakosságával szemben.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) községi élet szinterei, fórumai

8. számú táblázat - Közművelődési intézmények

év	A nyilvános könyvtárak száma	A nyilvános könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2009	1	10935	0	1
2010	1	10965	0	1
2011	1	10983	0	1
2012	1	11032	0	1
2013	1	11100	0	1
2014	1	11190	0	1
2015	1	11287	0	1
2016	1	11362	0	1

Balotaszállás Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a képviselő-testület hivatala látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 6 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülészik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-rendkívüli és ünnepi ülés tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A civilszervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak a Községi Könyvtár és Községi Színtér ad otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén az IKSZT keretében működő Községi Könyvtár és Községi Színtérben vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A helyi lakosok az önkormányzat által kibocsájtott szórólapokból, valamint Balotaszállás Község Honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

b) községi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok az elmúlt években nem fordultak elő.

c) helyi községi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az óvodában és az általános iskolában is működik szülői munkaközösség, társadalmi munkával részt vesznek az óvoda, iskola festésében, kisebb javításokat végeznek, rendezvényeket szervez-

nek, és azokon biztosítják a gyermekek étkezését, játékonysági rendezvényeket szerveznek az iskola, óvoda bevételeinek növelése és ezáltal a gyermekekre fordítható összeg növelése érdekében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014. októberétől ismét működik a településen a célcsoportokkal a kapcsolatok kialakítása, lehetőségek felkutatása folyamatos. Balotaszállás Községi Önkormányzattal a kapcsolata jó.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok, foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése
anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulóknak tűzifával való segítése (Önkormányzat)
villamos energiával ellátatlan tanyák	az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten tanyafejlesztési programban részvétel
Az általános iskola melletti sportpályák és öltöző épület felújításra szorul, kevés a sporteszköz. A probléma településszintű, több célcsoportot érint.	Megtörténik a betonos pálya gumilappal való burkolása, az öltöző épület felújítása, sporteszközök beszerzése, mely hozzájárul a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Magyarországon a gyermekek helyzete az elmúlt évtizedekben elsősorban azért változott kedvezőtlenül, mert a munkaerő-piaci helyzet drasztikus változásaival (foglalkoztatottak számának csökkenése, a munkanélküliek és álláskereső, valamint a hivatalos munka világából tartósan kimaradók számának növekedése, valamint a bérek reálértékének csökkenése) párhuzamosan jelentősen veszítettek a családtámogatások körében igénybe vehető ellátások is reálértékükből.

A demográfiai ismérvek (családtípus, gyermekszám, gyermekek életkora), a háztartás felnőtt tagjainak munkaerő-piaci helyzete (aktív felnőttek, munkanélküliség), a lakóhely (falu-város), valamint a roma kisebbséghez tartozás meghatározó szerepet játszik az egyenlőtlenségek és a szegénységi kockázat alakulásában.

A gyermekek szocializációja szempontjából nem csupán a gyermekek fizikai szükségletei, hanem a felnőttek fizikai szükségletei kielégítettségének is fontos szerepe van. A felnőttek ellátottsága, a háztartás általános jellemzői, a lakhatási feltételek a jövedelmi helyzet mindennapos hatásai, illetve a helyzet szubjektív megélése is befolyásolja a szocializációs környezetet.

A gyermekek megfelelő fejlődéséhez az elsődleges szükségletek kielégítése mellett a mentális egészség is nélkülözhetetlen.

Emberi jogi közelítésben a gyermek a társadalom teljes jogú tagja, kinek nem csupán az élethez fűződnek jogai, hanem a szabadsághoz és a boldogsághoz is; a családon belül és kívül is jár a gyermekeknek az autonómiához és a személyes integritáshoz fűződő jog.

A modern ipari társadalmakban, így nálunk is a minden gyermekre kiterjedő tankötelezettség miatt az alapfokú oktatásban a gyermekek döntő többsége részt vesz.

Általánosan elfogadott tény, hogy a háztartásban élő gyermekek számának emelkedésével nő a szegénység kockázata. Szociálpolitikai eszközökkel (pénzbeli támogatásokkal és szolgáltatásokkal) és a foglalkoztatáspolitikai család- és gyermekbarát jellegének erősítésével ez a kockázat csökkenthető – ezen a téren jelentős változások is történtek az elmúlt évtizedekben a fejlett országokhoz hasonlóan nálunk is. Mindezek azonban kevésbé bizonyultak hatékonynak: a gyermekszegénység néhány OECD-országban is igen kedvezőtlenül alakul, és láthatóan csak azok az országok képesek eredményeket elérni a gyermekszegénység elleni küzdelemben, amelyek a foglalkoztatás, a munkabérek és a szociálpolitikai eszközök megfelelő és összehangolt együttesét alkalmazzák.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Balotaszállás állandó lakosság száma 2016. január 1-jén: 1594 fő,

ebből a 0-18 évesek száma összesen: 341 fő.

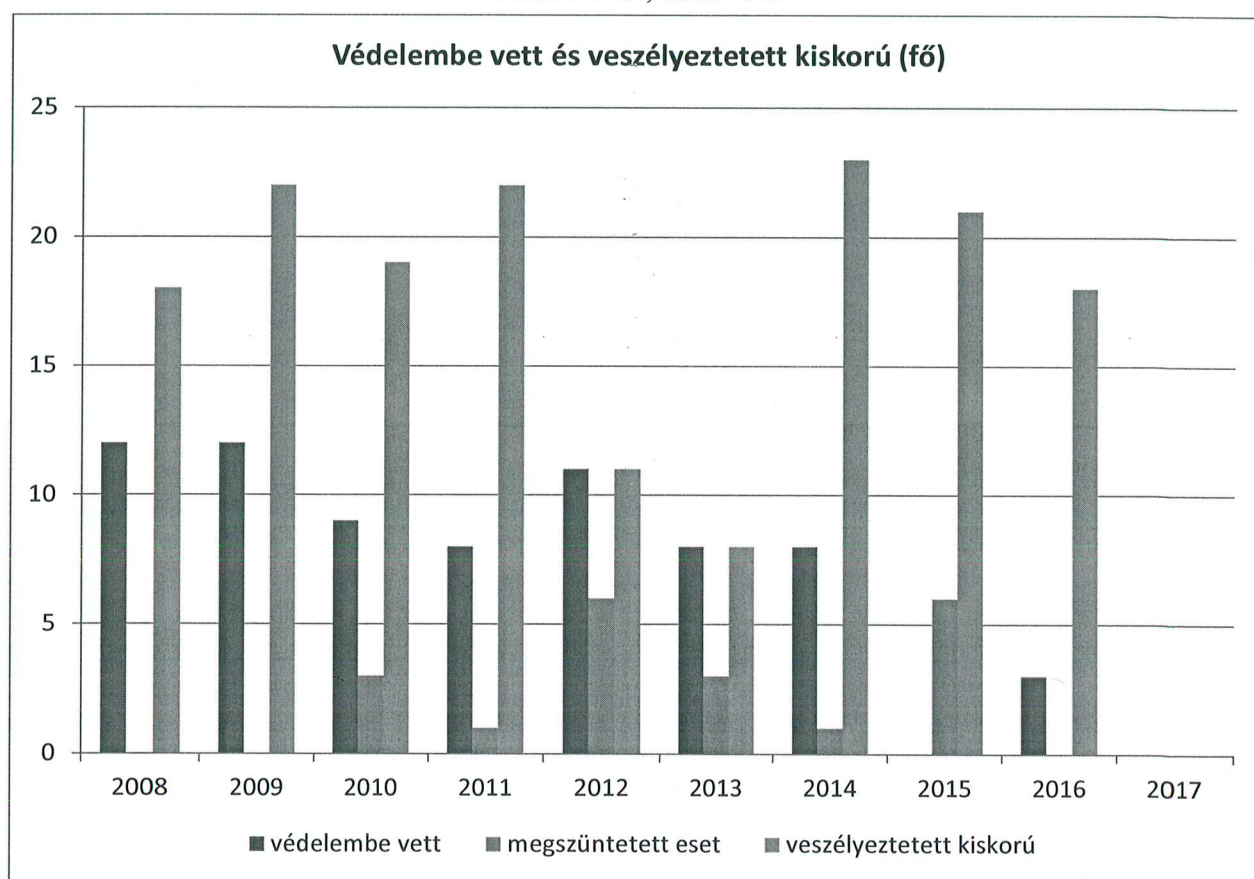
A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	12	0	18
2009	12	0	22
2010	9	3	19
2011	8	1	22
2012	11	6	11
2013	8	3	8
2014	8	1	23
2015	0	6	21
2016	3	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vételre a gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a Járási Hivatal a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Településünkön a védelemben vett gyermekek száma csökkent, majd nőtt. A veszélyeztetett gyermekek száma nőtt, majd csökkent, mivel a közoktatási, köznevelési intézményektől több jelzés érkezett, de számuk a 0-18 éves gyermekek számához viszonyítva nem magas. Véleményünk szerint ez annak a következménye, hogy a gyermekjóléti ellátó rendszer megfelelően működik a településen, a veszélyhelyzet kialakulását meg tudja előzni.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	72	1	14	45	1	2%	10	22%

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatok (2016)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

2013. szeptember 01. naptól a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 67/A. § (1) alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Balotaszállás Községi Önkormányzat Óvodájába az óvodába járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya évről évre nagy eltérést nem mutat.

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
	106	5	5%	23	22%	92%	88%

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatok (2016)

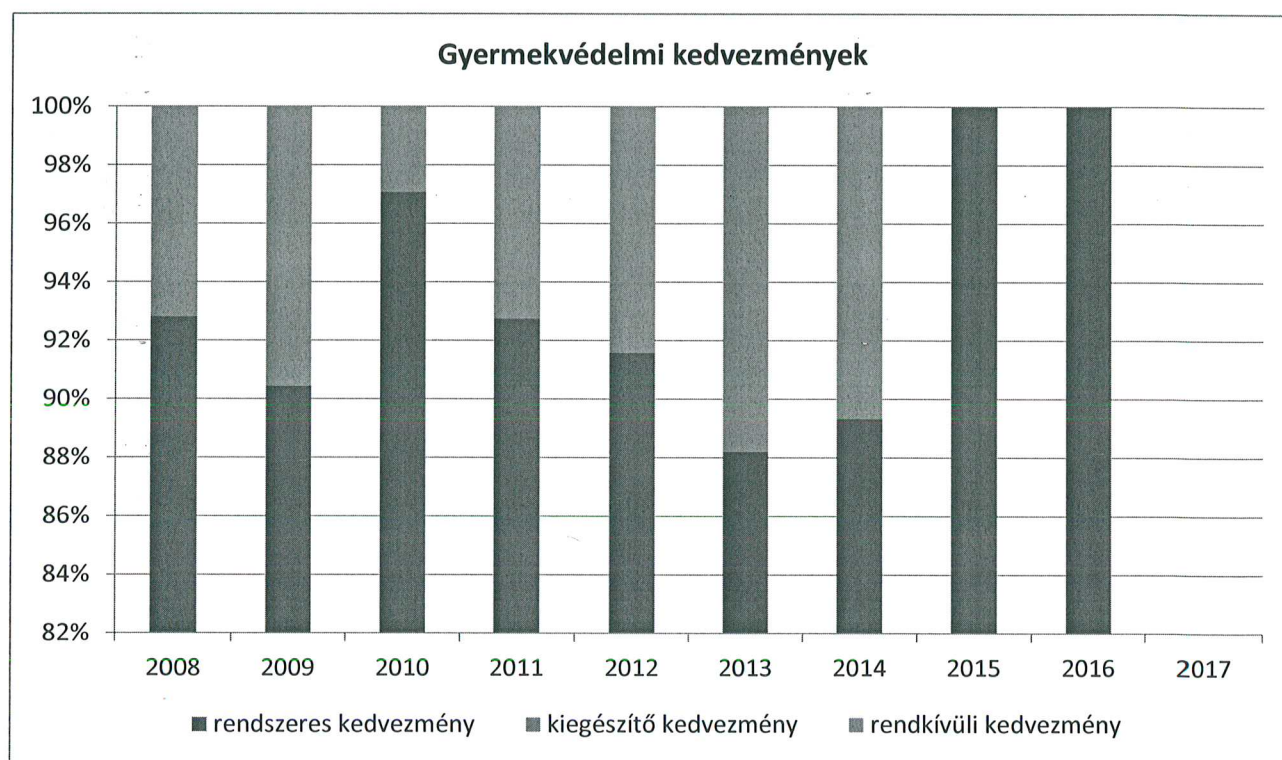
Az általános iskola esetében is ugyanaz megállapítható, mint az óvodánál: a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma évről évre nagy eltérést nem mutat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

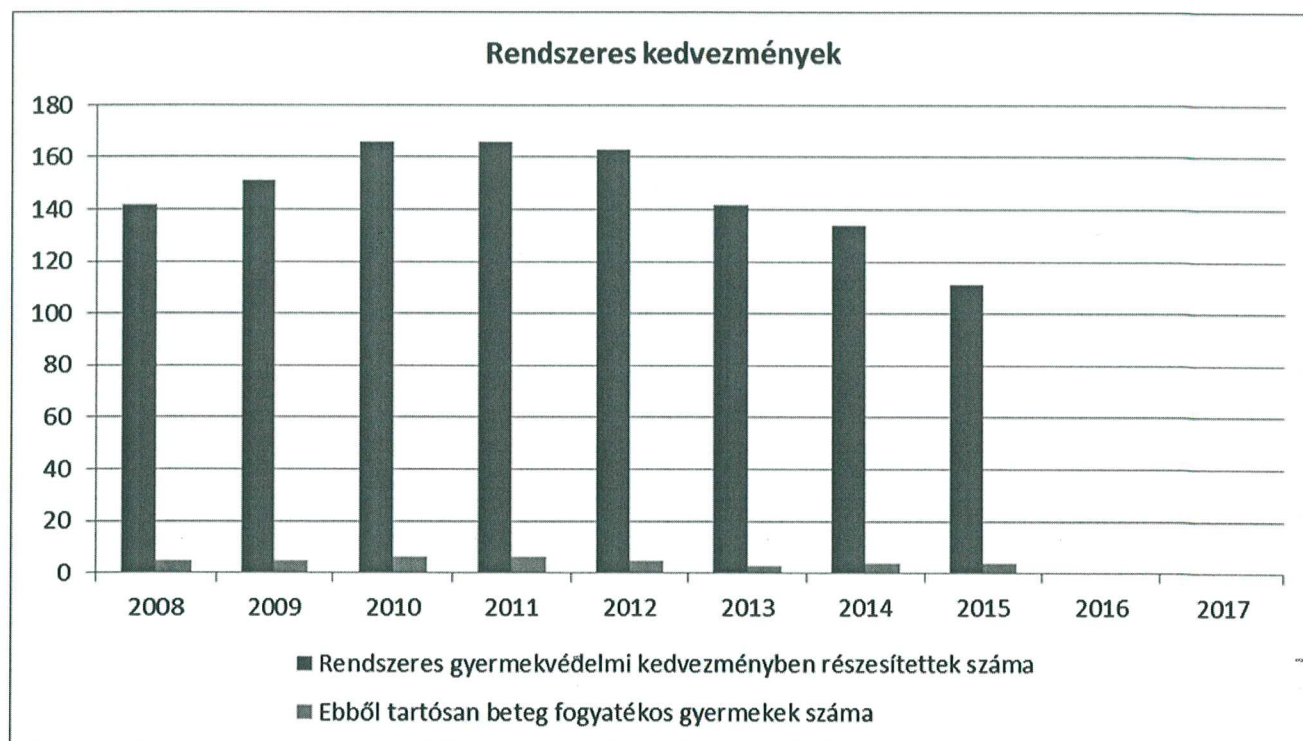
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	142	5	0	0	11
2009	151	5	0	0	16
2010	166	6	0	0	5
2011	166	6	0	0	13
2012	163	5	0	0	15
2013	142	3	0	0	19
2014	134	4	0	0	16
2015	111	4	0	0	0
2016	110	4	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,

részesül.

Településünkön 2010-ig növekedett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, utána viszont stagnál elég magas szinten, majd 2013. évtől kezdődően némi csökkenés mutatkozik, mely valószínűleg a minimálbér évről-évre való növekedésének köszönhető.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 2015. év márciusától felváltotta a rendkívüli települési támogatás keretében adható eseti krízis támogatás, a gyermekszületési támogatás, valamint az óvoda – iskolakezdési támogatás.

2016. évben az alábbiak szerint alakult:

eseti krízistámogatás: 33 fő

gyermekszületési támogatás: 19 fő

óvoda-iskolakezdési támogatás: 225 gyermek

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	17	28	10	55	0	45
2009	19	31	8	59	5	71
2010	20	40	6	65	1	65
2011	21	41	3	61	3	84
2012	30	48	12	64	6	0
2013	23	47	12	n.a.	6	0
2014	18	43	13	n.a.	6	0
2015	28	38	16	n.a.	0	0
2016	56	41	16	n.a.	0	32

Forrás: intézményi adatok

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, teleszerű lakókörnyezetben gyermek, mivel a településen nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

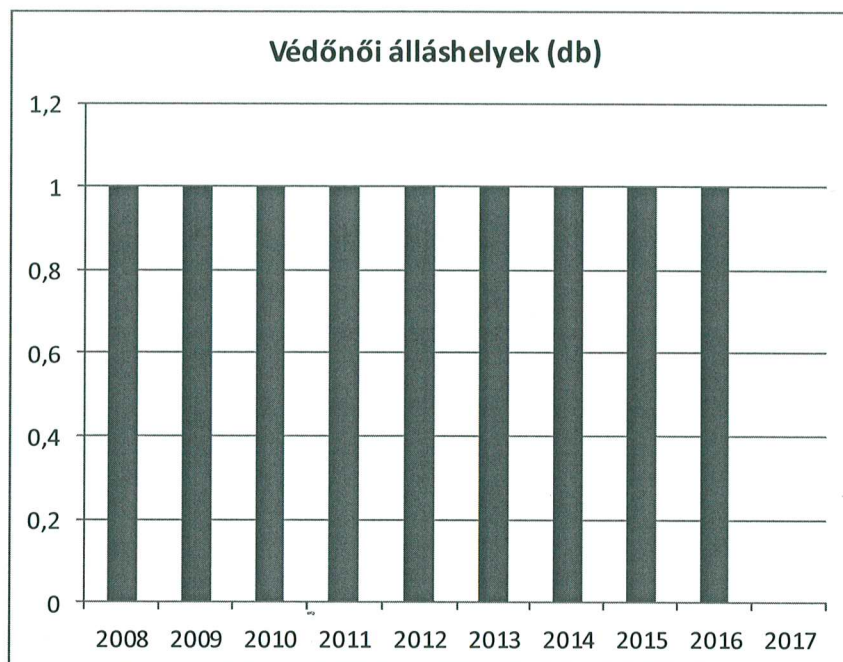
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

b)

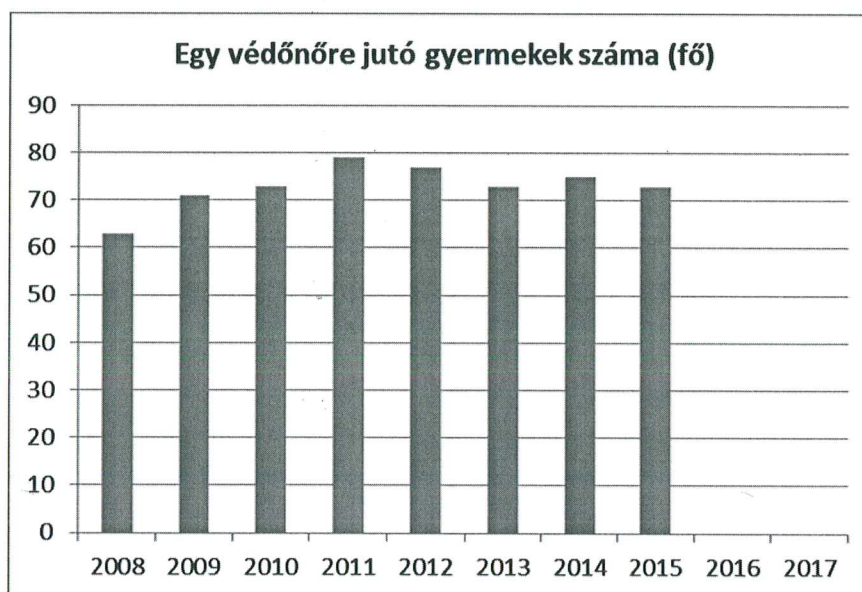
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2009	1	71
2010	1	73
2011	1	79
2012	1	77
2013	1	73
2014	1	75
2015	1	73
2016	1	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, ez a védőnő látja el az iskola védőnői feladatokat is. A fenti táblázatban az egy védőnőre jutó gyermekek számában benne van az általános iskolások száma is.

A védőnők először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti egy alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartja velük a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt az Egészségházban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol meghatározott időpontban szülész-nőgyógyász, illetve gyermekorvos is jelen van, másrészt a védőnők a családgondozások során győződnek meg a kismamák, anyukák és gyermekeik állapotáról.

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)

- a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Család - és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg. A védőnő vezetésével minden héten Baba-Mama Klub működik a településen.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Balotaszálláson az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és Tompa, Kisszállás, Balotaszállás vonatkozásában egy házi gyermekorvos látja el az önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel vállalkozási formában. Betöltetlen praxis a településen nincsen. A fogorvosi alapellátás szintén biztosított, egy fogszakorvos látja el a feladatot, aki végzik az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban biztosított.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda keretein belül valósul meg a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, heti 2 órában, megbízási szerződéssel, mely a 2016-2017-es nevelési évben 2 fő volt. Logopédiai ellátás a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményén keresztül valósul meg. A logopédus heti rendszerességgel látogatja az óvodát, a 2016-2017-es nevelési évben 7 gyermeket látott el. Egyéb esetben a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményéhez, valamint a Kiskunhalasi Református Egyesületes Pedagógiai és Módszertani Intézményhez lehet fordulni. Az ide járó gyermekek pontos számáról nincs információnk. A településen lévő szolgáltatások a törvényi előírásoknak megfelelőek. Azokat a gyermekeket, akiket a nevelési-oktatási intézmény nem fogadhat legközelebb a 12km-re található Kiskunhalas városba kell a szülőnek behordani. Ez sok esetben problémát jelent a szülőknek időben és anyagilag egyaránt.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában lévő Család – és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. 1 fő családsegítő végzi a településen a feladatokat rész munkaidőben. Gyermekjóléti alapellátás keretében a családgondozó 2016. évben 18 gyermeket látott el. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez részben adottak. Nincsenek a Gyermekjóléti Szolgáltatásnál azonban olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (játékok, bútorok, számítástechnikai eszközök).

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása az óvodai nevelés keretén belül valósul meg, a településen bölcsőde, családi napközi nem működik.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		1
Hány településről járnak be a gyermekek		1
Óvodai férőhelyek száma		74
Óvodai csoportok száma		3
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		szeptember-augusztus
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		1 hó
Személyi feltételek		Fő Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		6 0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		6 0
Gyógypedagógusok létszáma		0 0
Dajka/gondozónő		3 0
Kisegítő személyzet		1 0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés (2016)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladatellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	47	2	74	1	49	0
2009	46	2	74	1	42	0
2010	44	2	74	1	38	0
2011	57	2	74	1	45	0
2012	78	2	74	1	52	0
2013	76	3	74	1	53	0
2014	77	3	74	1	51	0
2015	74	3	74	1	45	0
2016	72	3	74	1	56	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önma- ga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő-és jelzőrendszer jól működik településünkön, együttműködésünket megfelelőnek tartjuk. Esetkonferenciákat az esetben érintett szakemberek és családok bevonásával tartják. A jelzések a gyermekjóléti szolgálathoz elsősorban közoktatási intézményekből érkeztek, valamint jelzett, illetve értesített a rendőrség, a Védőnői Szolgálat.

Összességében elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer több tagjával napi kapcsolatban áll a Gyermekjóléti Szolgálat, mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról munkaidőben a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat tud felvilágosítást adni személyesen a Balotaszállás, Ady Endre u. 26. szám alatt, vagy telefonon a 77/442-098-as telefonszámon.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A program 3.6 pont e) pontjában már kifejtettük a gyermekek sport programokhoz való hozzáféréseinek lehetőségeit.

Az óvodában a gyermekek heti rendszerességgel tornáznak, ehhez a koruknak megfelelő eszközök biztosítottak.

Az általános iskola részt vesz a Bozsik-programban, melynek keretében az iskola 104 tanulója közül 4 korcsoportban és a lány kategóriában, összesen 60 gyermek vesz részt a labdarúgó edzéseken. Az általános iskolában a gyerekek 90%-a jár valamilyen szakkörre. Sok lehetőség közül választhatnak: például színjátszás, kézműves, citra, logika, játékos sport, szakkörök működnek.

A szünidőben a Községi Könyvtár és Községi Színtérben kézműves tábor kerül megrendezésre.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális, illetve szünidei étkeztetést igénylők számára. Hétfé-

gén a konyha nem üzemel. Az iskolában nyári gyermekfelügyelet nincs. Az óvoda minden nyáron egy hónapot tart zárva a takarítási, festési munkálatok miatt.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/C §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő/törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen biztosítja az őszi, téli, tavaszi tanítási szünetben; valamint a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon keresztül.

Ingyenes a tankönyvellátás 2013-2014 -es tanévtől felmenő rendszerben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Törvény erejénél fogva pozitív diszkrimináció érvényesül, amikor a halmozottan hátrányos gyermekek felsőoktatási intézménybe felvételiznek, és ott többletpontot kapnak a halmozottan hátrányosságuk miatt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0
2009/2010	2	0	4	0	5	1	0	0	0	0
2010/2011	2	0	5	2	2	1	0	0	0	0
2011/2012	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0
2012/2013	1	0	5	1	4	2	0	0	0	0
2013/2014	4	0	6	0	0	0	0	0	0	0

2014/2015	5	0	6	2	0	0	0	0	0	0
2015/2016	6	0	7	0	1	1	0	0	0	0
2016/2017	2	0	10	2	2	2	0	0	1	1

Forrás: intézményi adatok

A fenti adatokból megállapítható, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát tekintve kevesebben tanulnak tovább érettségig adó középiskolába.

A településen egy általános iskola működik, melyben egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	64	37	101	37	36,6%
2011/2012	58	41	99	41	41,4%
2012/2013	52	53	105	53	50,5%
2013/2014	51	55	106	0	0,0%
2014/2015	51	59	110	110	100,0%
2015/2016	51	53	104	104	100,0%
2016/2017	56	50	106	106	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Jelenleg az óvodában megbízási szerződéssel heti 4 órában biztosított a gyógypedagógiai ellátás, az iskolában 1 fő pedagógus rendelkezik gyógypedagógiai végzettséggel, ő látja el a gyógypedagógiai teendőket. Iskolapszichológus végzettségű szakember nincs.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen egy napköziotthonos óvoda és egy általános iskola működik, minden évfolyamon egy osztállyal, tehát jogellenes elkülönítés és intézményen belüli szegregáció nem fordulhat elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkrimináció abban valósul meg, hogy a pedagógusok, szociális szakemberek még inkább odafigyelnek a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszegényedés jelei	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruha-gyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése

Nincsenek a Gyermekjóléti Szolgálatnál olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (játékok, bútorok, számítástechnikai eszközök).	A szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszközök beszerzése
Az orvosi rendelők és a Védőnői Szolgálat épülete felújításra, korszerűsítésre szorul, kevés és elavult eszközzel rendelkeznek. A probléma településszintű, minden célcsoport érintett.	Az épület felújítása, eszközbeszerzés.
A játszótér korszerűsítésre szorul, kevés a játszóeszköz. A probléma településszintű, több célcsoportot érint.	Játszótér korszerűsítése, játékok beszerzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Európában, az utóbbi évtizedekben egyre több szó esik a különböző társadalmi egyenlőtlenségek célzott megszüntetéséről. A nemek közötti esélyegyenlőség olyan téma, amely mindenképp figyelmet érdemel. A XXI. Században a nők szavazhatnak, tanulhatnak, olyan munkákat is végezhetnek, amelyek korábban csak a férfiak kiváltsága volt. Azonban nem feledkezhetünk meg arról, hogy maga a tanulási vagy munkalehetőség még nem jelenti azt, hogy a nők egyenlők lennének a férfiakkal. A nemek eltérő aránya az élet számos területén tetten érhető, így például az iskolai végzettség, a betöltött munkahelyi pozíció, vagy a háztartási munkában való részvétel tekintetében.

A többség szemléletmódja a mai napig őriz egyfajta konzervativizmust, a témát illetően. A 20. század a nyugati országokban számos fontos változás történt a férfi és női valamint a családban betöltött szerepeket illetően. Ezen szerepekkel kapcsolatos értékek, értékrendszerek is oly mértékű változásokon mentek keresztül, amelyek nagymértékben megmozgatták, az addig már szinte megkövesedett attitűdöket. Vagyis az addig otthon dolgozó asszonyok kikerültek a munka szférájába és ma már egyre több férfi dolgozik otthon (pl. neveli a gyerekeket).

A nőkkel és férfiakkal való egyenlő bánásmódot a közösségi jog számos jogszabályban rögzíti, különösen a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén.²⁷

Az Európai Unióban a nők jogait a következő bizottságok és testületek képviselik:

1. Nőügyi Tájékoztató Központ (Secteur Information des femmes)
2. Női jogok bizottsága (Commission des droits de la femme)
3. Európai Nő Lobbi (European Women's Lobby)
4. Egyenlő Esélyek Irodája (Equal Opportunities Unit)
5. Európai Parlament
6. Európai Bizottság

Magyarországon a nők helyzete részben hasonló a közösség tagállamaiban tapasztaltakhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen munkaerő-piaci helyzetüket tekintve különbözik attól. A magyarokban a nyugati országok lakosaihoz képest a nemekről és a társadalomban betöltött szerepükről ma is a nézetek meglehetősen konzervatívak. Esélyegyenlőség-politika tekintetében hazánkra jellemző a stratégia nélkülség, ugyanis nem rendelkezünk konkrét elképzelésekkel e témában, illetve ha a gondolat már megfogalmazódott, annak megvalósítása általában akadályba ütközik. Ennek oka, részben, az esélyegyenlőségi kérdésben való pontos rálátás hiányában keresendő.

Hazánkban azonban működnek olyan intézmények, amelyek e problémakör leküzdéséért vannak:

- Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Hivatala,
- Alkotmánybíróság,
- Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen (NaNe),

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind pedig a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/54/EK IRÁNYELVE (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

²⁷ A TANÁCS 2000/78/EK IRÁNYELVE (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (2)

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánna munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	524	506	495	481	29	25
2009	426	500	383	440	43	60
2010	513	494	474	447	39	47
2011	504	497	460	457	44	41
2012	522	489	481	447	41	55
2013	533	514	497	476	36	38
2014	523	410	484	377	39	33
2015	522	399	490	361	32	38
2016	485	477	455	451	30	26

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatottak számáról sajnos nincsenek helyi adatok. Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételtől a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincsen.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét. Térségünkben ebben nagy szerepe van a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának. Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A támogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya igen magas. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és az általános iskolában biztosított.

Az óvodában három csoport van, így lehetőség van a 2,5 éves gyermekek felvételére is.

Családi napközi működtetésére ez idáig jelentkező nem volt.

A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a községben és környezetében. A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetőségére sincs lehetőség.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	63	63
2009	1	71	71
2010	1	73	73
2011	1	79	79
2012	1	77	77
2013	1	73	73
2014	1	75	75
2015	1	73	73
2016	1	76	76

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a városban a védőnők. A településen egy védőnő van, ő nem csak a 0-3 éves korosztályt látja el, hanem iskola védőnői feladatokat is ellát.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülő korban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnő nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőrséggel történt konzultáció alapján megállapítható, hogy településünkön nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak.

A Gyermejjóléti Szolgálat nyilvántartása alapján 2016-ban nem volt ilyen eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A településtől 12 km-re lévő Kiskunhalason lévő Családok Átmeneti Otthona fogadja be a segítséget kérő családokat és egyedülállókat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Kormányhivatal, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs családi napközi	jelentkező esetén az Önkormányzat támogatja, szükség esetén ingyenesen biztosít helyiséget
A kiskorú gyermekek felügyelete sokszor nem megoldott a szünetek ideje alatt, amíg a szülő dolgozik	Lehetőségek felkutatása a Család és Gyermejkölési Szolgálat bevonásával

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia ezért nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUROSTAT) A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–67 éves kortól tekintik idősnak az ott élőket. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősök és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük idősöknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalokban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.
- Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.

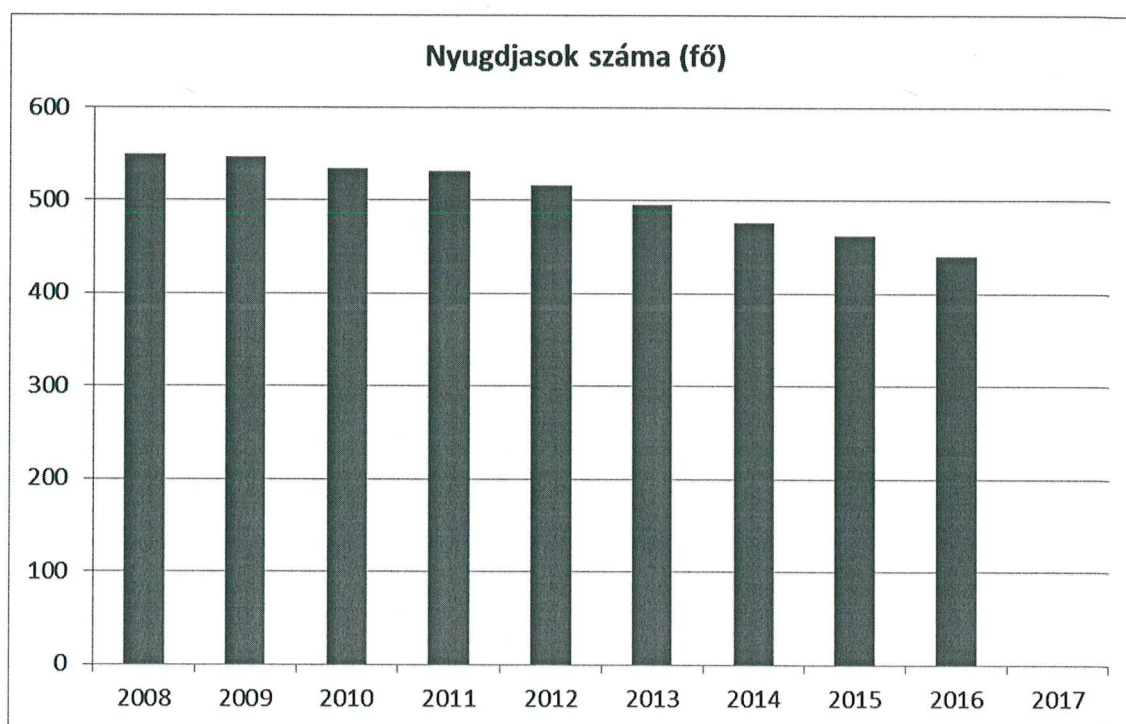
- Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.
- A humánszolgáltatási és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
- A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
- Az idősek ellátása területén humánerőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés, „burn-out” prevenció.
- A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősek számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	238	312	550
2009	238	309	547
2010	229	306	535
2011	224	307	531
2012	213	303	516
2013	206	290	496
2014	194	282	476
2015	193	269	462
2016	180	260	440

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Balotaszálláson az idősök száma évről évre nőtt, a 2014-2016 években azonban valamelyest csökkent. Az öregedési index országos átlag és a Dél-alföldi Régió átlaga alatt van.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok számának alakulása az elmúlt években kiegyenlített képet mutat.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	1
2011	1
2012	2
2013	2
2014	2
2015	2
2016	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadékában a településen két fő részesült.

Mivel Balotaszálláson jellemzően mezőgazdaságban dolgoztak, a TSZ-ek, Állami Gazdaság tagjai voltak az idősök, a nyugdíjak alacsonyak. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősök elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A fenti adatokból megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül nem magas az 55 év felettiek, aránya, viszont valamennyivel nagyobb az arány a tartós munkanélküliek esetében.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősök tanulását segítő program a településen a Községi Könyvtár és Községi Szintérben működő IKSZT keretében valósul meg, ahol számítástechnikai alapismeretet, internethasználatot tanulhatnak, mely segítséget nyújt a társkeresésben, távolabb élő családtagokkal való kapcsolattartásban, valamint az idős és fiatal korosztály közti generációs különbségek leküzdésében.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Az a) pontban található táblázat adatai szerint azonban településünkön a regisztrált munkanélküliek számán belül nem magas az 55 év felettiek és tartós munkanélküliek aránya.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen. Különböző szakrendelésekre a háziorvos a 12 km-re lévő kiskunhalasi Semmelweis Kórházba utalja a betegeket. Balotaszállás Község Önkormányzata alapellátás keretében két tanyagondnoki körzettel rendelkezik a nagy külterületi részre való tekintettel. A tanyagondnoki szolgálat igénybevételével az ellátottak eljutnak a háziorvoshoz, gyógyszerárba, a kiskunhalasi szakrendelőbe.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóköznyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Az Önkormányzat és a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás látja el az alábbi, idősöket is érintő szociális feladatokat:

- Étkeztetés (alapellátás)
- Házi segítségnyújtás (alapellátás, Kistérség látja el)
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (alapellátás)

- Család – és gyermekjóléti szolgálat (alapellátás, Kistérség látja el)

Az alapellátások körében a napi ellátás és a tartós elhelyezést biztosító, ápolást gondozást nyújtó idősok otthona (szakosított ellátás) a település lakosságszámából adódóan nem kötelező feladat, ezért a településen nincsenek. A Kiskunhalasi Kistérség területén a Szociális Szolgáltató Központ látja el ezt a feladatot, a kiskunhalasi és a harkakötönyi intézményében egyaránt 5 -2 fő balotaszállási lakos van elhelyezve, arról, hogy az ország különböző intézményiben hány balotaszállási lakos van, nincs információnk.

A településen öntevékeny formában működik nyugdíjas klub. Jelenleg 34 tagja van. Kéthetente egy délután találkoznak, ilyenkor leginkább beszélgetnek, valamint megünneplik a névnapokat, születésnapokat. Minden évben egyszer utazást szerveznek valamelyik gyógyfürdőbe, meglátogatják a szerbiai Adorján testvértelepülés nyugdíjasait, valamint a Kunfehértói Nyugdíjas Klubot. Rendezvényeket, nyugdíjas bált szerveznek, valamint segédkeznek a települési, óvodás, iskolás rendezvényeknél. Ha, kell süteményt sütnek, felszolgálnak, tombolatárgy felajánlást tesznek.

Balotaszállás Községnek fontos, hogy az itt élő nyugdíjasok érezzék, hogy abban a községben, ahol éltek és dolgoztak, ott idős korban is megbecsült tagjai a közösségnek. Az Önkormányzat, ezért minden év Karácsonya előtt a 65 év feletti lakosoknak élelmiszersomagot ad.

Kiemelt figyelmet szeretnénk fordítani az újonnan nyugdíjassá válók rétegére, akik ezt a változást nehezen élik meg. Szeretnénk hasznosságtudatukat továbbra is fenntartani, számítanánk önkéntes munkájukra.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Könyvtár és Községi Szintér biztosítja. Itt az Önkormányzat ingyenes helyiséget biztosít a Nyugdíjas Klubnak, valamint az IKSZT keretében lehetőségük van számítógép használatot és internethasználatot tanulni.

c) idősok informatikai jártassága

Pontos adatunk nincs az idősok informatikai jártasságára vonatkozóan. A Nyugdíjas Klub 34 tagja közül jelenleg 10 fő vett részt ilyen jellegű oktatáson a Községi Könyvtár és Községi Szintérben. A cél az lenne, hogy minél több nyugdíjas érdeklődjön a számítógép iránt, hiszen a számítógép segítségével párt kereshetnek, beszélgethetnek távolabb élő családtagjaikkal, s ezáltal csökkenne az izolációjuk, elmagányosodásuk.

6.4 Az idősoket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg a településen csupán az idősok igényének kielégítését célzó program nincs. A település összes programján minden korosztály részt vehet. Úgy gondoljuk, hogy ez segít a generációs problémák leküzdésében és az idősok korosztály így érzi magát a közösség teljes jogú tagjának. Sajnos a településen az Önkormányzat szűkös anyagi körülményei miatt a programok száma korlátozott, ezért is igyekszünk olyan programokat szervezni, melyek a település összes lakójának igényét kielégíti.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszigetelődés, elmagányosodás	Idősok körében számítógép és internethasználat népszerűsítése, tanfolyamok szervezése
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	polgárőrség fokozott járőrözése, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás lehetőségeihez mérten fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ- Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékosügyről stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékosügy szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkori kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékos-sággal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

- Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások
- Rehabilitáció
- Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit rólunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

- A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések
- Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika
- Alap- és szakellátások, (tájékoztatás, hozzáférés biztosítása)
- Támogató technikai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés
- Köznevelés (inklúzió, gyermekek Fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)
- Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)
- Felsőoktatás, (fogyatékos-sággal, hozzáférhetőségi, rehabilitációs, jelnyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok, felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.
- Életpálya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, Koordináció, „kliensút”
- Önrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: fogyatékkal élő nők és gyermekek

A többszörös fogyatékos-sággal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékos-ság mellett beilleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezünk. Így fontos lenne olyan szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

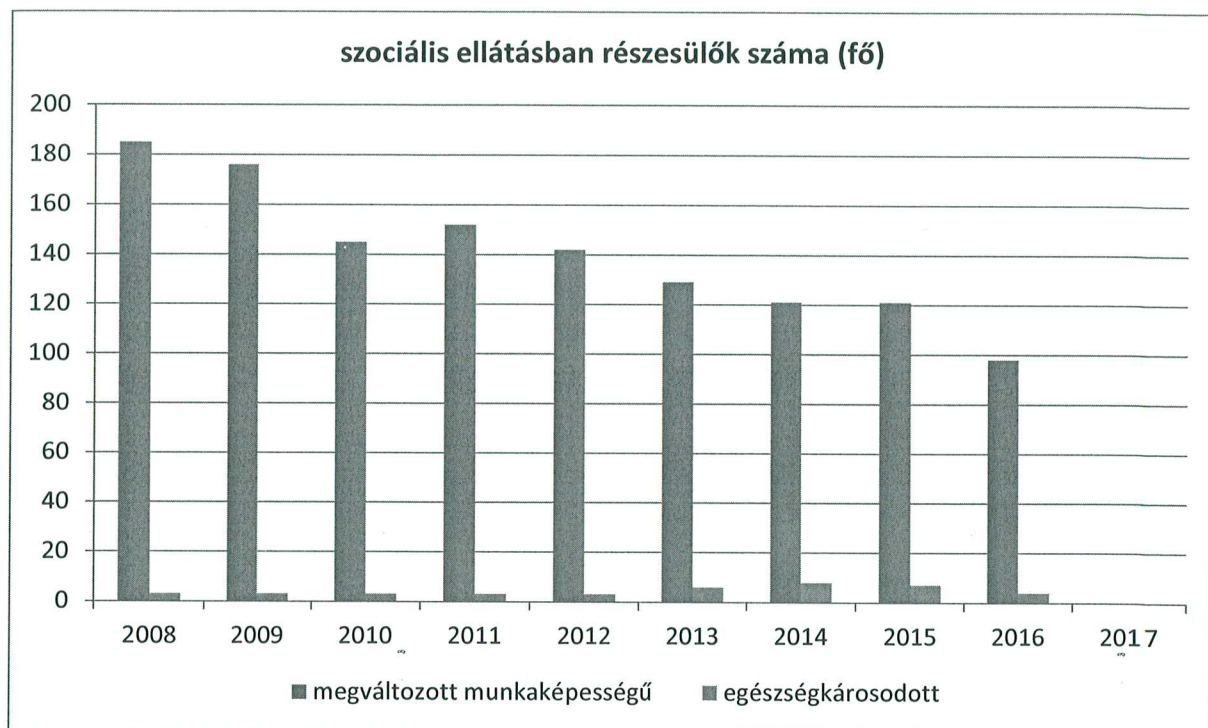
Fogyatékkal élő lakosok foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott. Természetesen a település összes rendezvényén részt vehetnek és részt is vesznek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	185	3
2009	176	3
2010	145	3
2011	152	3
2012	142	3
2013	129	6
2014	121	8
2015	121	7
2016	98	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesülők száma csökken, az egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülők száma 2016. évben jelentősen csökkent.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen akadálymentesített az Egészségház, melyben megtalálható a felnőtt és gyermek háziorvos, a védőnő, valamint a gyógyszertár, akadálymentesített továbbá az iskola, a Községi Könyvtár és Községi Színtér, a sportpálya, a piac épülete.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott, a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal esetében 2018. évben fog megvalósulni. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára történt meg az akadálymentesítés a település közintézményeiben.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.

- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényrel kell kiegészíteni.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés részben megoldott, hiszen e programok nagy része a Községi Könyvtár és Községi Szintér realizálódik, melynek akadálymentesen megközelíthető és mozgáskorlátozottak részére van mosdó is.

Sportcsarnok a településen nem található, a helyi sportpálya akadálymentes, így a mozgássérültek sportprogramokhoz történő hozzáférése biztosított.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek. A Közös Önkormányzati Hivatalnak és a Család – és Gyermejkölési Szolgálatnak helyet adó épület akadálymentesítése 2018. évben fog megtörténni.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Akadálymentes parkolóhely településünkön egy parkolóban van kijelölve.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése mozgáskorlátozott személyek részére biztosított a településen. A járdák állapota kifogásolható, azok javítása szükséges.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen fogyatékos személyek rendelkezésre álló helyi szolgáltatások nincsenek.

Településünkől 12 km távolságra Kiskunhalason található a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott, enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos személyek napközbeni ellátást és tartós bentlakását biztosító ápolást, gondozást nyújtó Intézménye. Információink szerint 3 fő baloldali lakos veszi igénybe a szolgáltatásokat.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan helyi civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüntézmények akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott	pályázati források keresése
járdák biztonságossá tétele	az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten folyamatos karbantartás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Balotaszállás a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A település nagyságához képest szép számmal működnek civilszervezetek:

- Balotai Civilekért Alapítvány
- Nyugdíjas Klub
- Polgárórság
- Ifjúsági Klub

melyek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az advent, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótekonysági rendezvény, véradás, gyermeknap, közbiztonság, stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek. A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbra tenni. Ez nem feltétlenül akarát, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A kulturális és közösségi élet a 2011. évben IKSZT Pályázat keretében megújult Községi Házban folyik, melyben helyet kaptak a már említett civilszervezetek is.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja. Ezen kívül az önkormányzat különböző kedvezményekben részesíti az egyes szervezeteket. Például a civil szervezetek önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben térítésmentesen vehetik igénybe a Könyvtár és Művelődési Ház közösségi helyiségeit és szakmai segítségét, a gyermekek sportolási lehetősége ingyen biztosított a Sportcsarnokban.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Balotaszállás település a Halasi Többcélú Kistérségi Társulásnak, a Halas és Környéke Ügyeleti Társulásnak, a Dél-Alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulásnak, valamint a Tiszta Víz Ivóvízminőség-javító Társulásnak tagja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen 2014. októberétől Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, más nemzetiségi önszerveződések nem alakultak ki.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Civil szervezet neve	Civil szervezet célcsoportokkal kapcsolatos tevékenysége
Balotai Civilekért Alapítvány	Érdekképviselő, rendezvények, programok szervezése
Nyugdíjas Klub	A nyugdíjas korosztály érdekeinek képviselő, programok, rendezvények szervezése
Balotaszállási Polgárőr Egyesület	Közrendet, közbiztonságot támogató szervezet, bűnmegelőzés
Ifjúsági Klub	lakosság részére szabadidős és kulturális programok szervezése

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti-ségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a szociális ügyintéző szervezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a Család és Gyermejkölési Szolgálat, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal	Csáki Zsuzsanna szociális ügyintéző
Család – és Gyermejkölési Szolgálat	Novákné Lajkó Erika családsegítő
Védőnő	Farkas Sándorné
Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda	Fekete Mária intézményvezető
Községi Könyvtár és Községi Szintér	Pinczés Blanka Julianna intézményvezető
Fazekas Mihály Általános Iskola Balotaszállási Tagintézménye	Oláh- Jaksa Gabriella tagintézmény-vezető
Nyugdíjas Klub	Harkai Ilona vezető
Balotaszállási Polgárőr Egyesület	Csorba Sándor
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	Kolompár Sándor elnök

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megteheték észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Balotaszállás Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet-elemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A mélyszegénységben élők, romák álláskeresési lehetőségeinek segítése	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Közfoglalkoztatási cél meghatározása és pályázatok benyújtása	Balotaszállás Község Önkormányzata	2023.12.31	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	humán, pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Rászorulóknak tűzifával való segítése	Téli nagyon sok családnál gond a téli tüzelő megvásárlása	téli tüzelőben részesítettek számának növelése	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Pályázat benyújtása	Balotaszállás Község Önkormányzata	2023.12.31	téli tüzelőben részesítettek száma	humán, pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Villamos energiával nem rendelkező tanyák villamosítása	A településen 5 lakott tanyában nincs villamos energia ellátás	Mind az 5 tanya villamosítása	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Pályázat benyújtása	Balotaszállás Község Önkormányzata	Pályázati lehetőség függvénye	villamosított tanyák száma	humán, pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
4	Az általános iskola melletti sportpályák és öltözőépület felújításra szorul, kevés a sporteszköz	Az egészséges életmód megteremtésének elengedhetetlen feltétele a sportolási lehetőség biztosítása, mely minden célcsoportot érint	Az öltözőépület és a sportpályák felújítása, az eszközbeszerzés megtörténik	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	Megtörténik a betonos pálya gumilappal való burkolása, az öltözőépület felújítása, sporteszközök beszerzése, mely hozzájárul a szabadidő hasznos eltöltéséhez.	Balotaszállás Község Önkormányzata	2023.12.31	sporteszközök, felújított öltöző, sportpályák száma	humán, pénzügyi, saját erőből és a 2068/2017.(XII.28.) Korm. határozat szerinti 395256 azonosító számú pályázati forrásból	Saját erőből fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										

1	Elszegé-nyedés korai jeleinek felismerése, megoldásban segítségnyújtás	Egyre nagyobb probléma lehet az elszegényedés, mely nagymértékben érinti a gyermekeket	Nő a megoldott esetek száma	-	Probléma felismerése, segítségnyújtás	Balotaszál-lás Község Önkormányzata	2023.12.31	megoldott esetek száma	humán	Folyama-tos tevé-kenységgel biztosítha-tó
2	Gyermek-jóléti Szolgálat eszközbe-szerzés	A Gyer-mekjóléti Szolgálat nem rendelke-zik a szabadidő hasznos eltöltését, a tanulást segítő eszkö-zökkel	Eszközbe-szerzés	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzatá-nak költ-ségvetési koncepció-ja	Pályázat benyújtása	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzata	2023.12.31	Eszközbe-szerzés	humán, pénzügyi	Folyama-tos tevé-kenységgel biztosítha-tó
3	Az orvosi rendelők és a védő-női szolgál-at épülete felújításra szorul, kevés és elavult eszközzel rendelkez-nek	Minden célcsoportot érintő probléma, hiszen nagyon fontos a korszerű egészség-ügyi ellá-tás	Épületfel-újítás, eszközbe-szerzés megtörté-nik	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzatá-nak költ-ségvetési koncepció-ja	Épületfel-újítás, eszközbe-szerzés megtörté-nik	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzata	2023.12.31	eszközök, felújított épületek száma	humán, pénzügyi, saját erő-ből és az MFP-HOR/2019 kódszámú, 300706394 0 projekt-azonosító-jú pályáza-ti forrásból	Saját erőből fenntartha-tó
4	A telepü-lés játszó-tere korszerűsítés-re szorul, kevés a játszóesz-köz	A szabad-idő hasznos eltöl-tésének elengedhe-tetlen feltétele a korszerű és bizton-ságos játszótér, mely több célcsoportot érint	Játszótér korszerűsítés, játszó-eszközök beszerzése	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzatá-nak költ-ségvetési koncepció-ja	Játszótér korszerűsítés, játszó-eszközök beszerzése	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzata	2023.12.31	Korszerű játszótér, játszóesz-közök száma	humán, pénzügyi, saját erő-ből és az MFP-OJF/2020 pályázati forrásból	Saját erőből fenntartha-tó
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Családi napközi támogatá-sa	Nincs a települé-sen csa-ládi nap-közi	Családi napközi létrejött	-	jelentkező esetén támogatás	Balotaszál-lás Község Önkor-mányzata	2023.12.31	Családi napközi létrejött	humán	jelentkezés függvénye

2	A kiskorú gyermekek felügyelete sokszor nem megoldott a szünetek ideje alatt, amíg a szülő dolgozik	Nyári gyermek-felügyelet hiánya	Kiskorú gyermekek nyári szünidejének tartalmas eltöltési lehetőségeinek megszervezése, megbízható felnőttkorú személy jelenlétében	Feljegyzések, fényképek, nyilván tartás	Információk gyűjtése, programok megszervezése és folytatása, pályázatok	Család és Gyermek-jóléti Szolgálat	2023.12.31	Szabadidő hasznos eltöltése, programok, gyermek-felügyeletet igénybevevők számának növekedése	penzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
---	---	---------------------------------	--	---	---	------------------------------------	------------	---	-------------------	--

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Idősek részére számítás-technikai és internethasználat tanfolyam	Nagy a veszélye az idősek elszigetelésének, jelenleg 10 fő jár ilyen jellegű tanfolyamra	egyre több időskorú vegyen részt a tanfolyamon	-	tanfolyam szervezése, lebonyolítása	Községi Könyvtár és Községi Szintér	2023.12.31	tanfolyamon résztvevők száma	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Az idősek a bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	Jelentős számú társvesztett idős ember él egyedül a külterületen	járőrözés növelése, beszerzett készülékek számának növelése	-	rászorulóktól feltérképezése, polgárőr-ség megkeresése, pályázati lehetőségek felkutatása	Balotaszállás Község Önkormányzata	2023.12.31	járőrözések száma, beszerzett készülékek száma	humán, pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Közös Önkormányzati Hivatal akadálymentesítése	A Közös Önkormányzati Hivatal nem akadálymentes	A Közös Önkormányzati Hivatal akadálymentes lesz	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	pályázati lehetőségek felkutatása, benyújtása	Balotaszállás Község Önkormányzata	Pályázati kiírások függvényében	akadálymentesített intézmények száma	humán, pénzügyi	a pályázatok által elvárt fenntartási szempontok alapján
2	Járdák karbantartása	A településen lévő járdák karbantartásra szorulnak	Járdák állapota javul	Balotaszállás Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója	pályázati lehetőségek felkutatása, benyújtása	Balotaszállás Község Önkormányzata	Pályázati kiírások függvényében	karbantartott járdák száma	humán, pénzügyi	a folyamatos tevékenységgel biztosítható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében az alábbi feladatokat kell elvégezni:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások két évente történő felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Balotaszállás Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is a honlapon valamint a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll.

Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább két évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítójának.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Balotaszállás Község Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Program szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balotaszállás Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 2018. 06.hó 20.-án tartott ülésén megvitatta és a/2018. (VI.20.) KT. számú határozatával elfogadta.

III. Ezt követően Balotaszállás Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgálta, 2020. 06.hó 29.-én tartott ülésén megvitatta és a/2020. (VI.29.) KT. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Balotaszállás, 2020. június 29.

Husztai István

polgármester

Balotaszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás
Balotaszállás, 2020. június	Partner aláírás

Balotaszállítás, 2020. június

Partner aláírás

Balotaszállítás, 2020. június

Partner aláírás

Balotaszállítás, 2020. június

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²⁸

NÉV ²⁹	HEP részei ³⁰										Aláírás ³¹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Husza István polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal Csáki Zsuzsanna szociális ügyintéző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Fazekas Mihály Általános Iskola Balotaszállási Tagintézménye Oláh-Jaksa Gabriella	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda Fekete Mária óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

²⁹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³⁰ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

³¹ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

[illegible]